PHAN HỌC SINH

HIỀN HỌC-TẬP

BỔN-PHẬN CÔNG-DÂN

LỚP BA

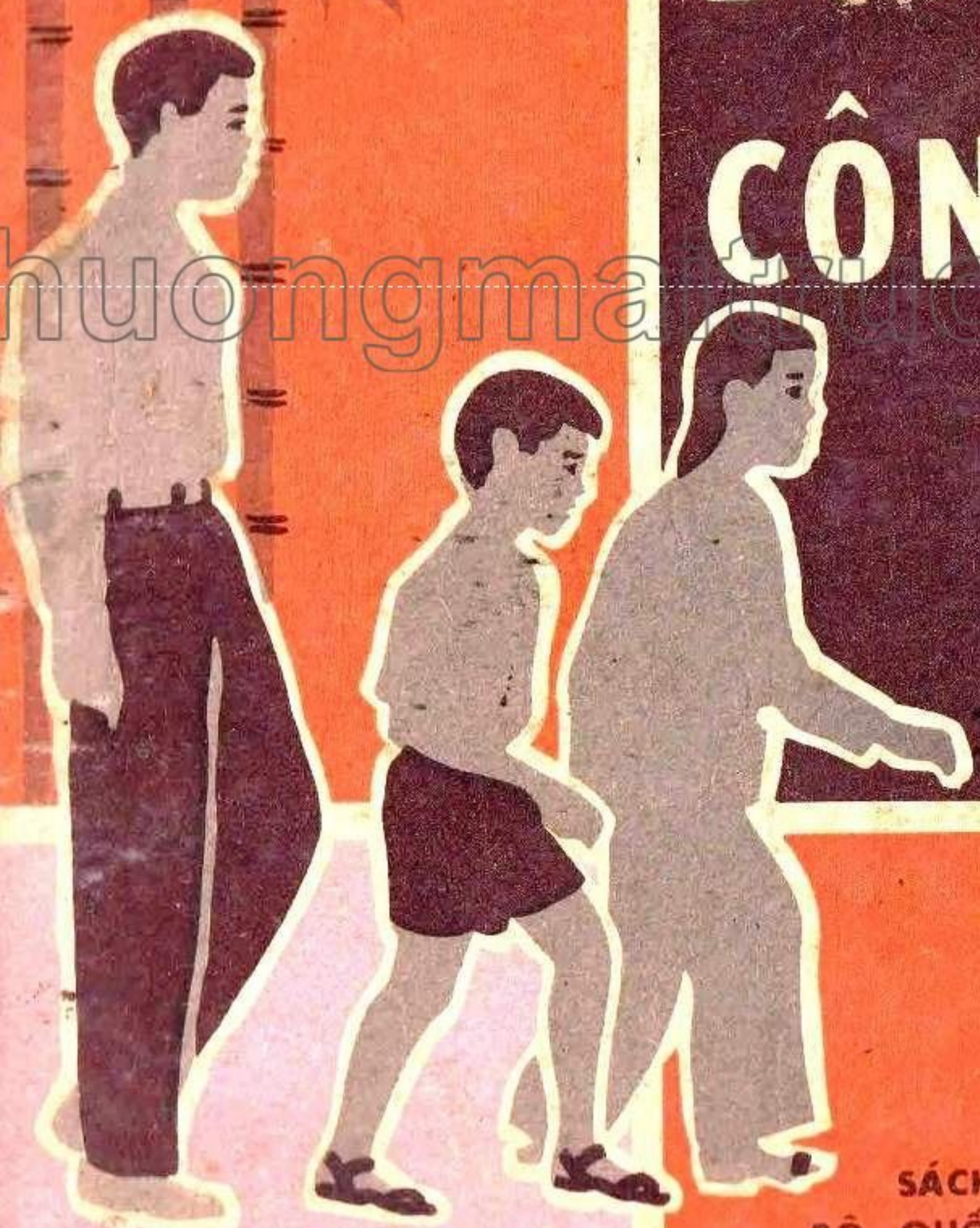

thuongmaitruongxua.vn

SÁCH CÔNG-DÂN GIÁO-DỤC
BỘ QUỐC-GIA GIÁO-DỤC XUẤT-BẢN
1962

HIỂN HỌC-TẬP BỔN-PHẬN CÔNG-DÂN

SƠ-LƯỢC

VINH, TUYẾT, HIỂN là ba anh em ruột, lớn lên trong một gia-đình tư-chức nề-nếp cư-ngụ tại một căn nhà mua góp của Gia-cư Liêm-giá-cuộc. VINH, 21 tuổi, có bằng tú-tài, đang dạy học tại một trung-học tư-thục. TUYẾT, 12 tuổi, học lớp Nhứt. HIỂN, 10 tuổi, học lớp Ba.

thuongmaitruongxua.vn

Ba anh em rất hòa-thuận và thương-yêu nhau. VINH lúc nào cũng sẵn-sàng giúp-đỡ và dạy-dỗ các em. Ngoài giờ dạy học, người anh cả gương-mẫu ấy thường đưa hai em đi đây đó, khi dạo phố, lúc xem hát, khi vào công-sở, lúc ra ga xe lửa v. v...

Sau mấy ngày về quê ăn Tết, VINH, TUYẾT, HIỂN sung-sướng trở lại Đô-thành. Kể VINH được lịnh gọi thi-hành quân-dịch. Cả nhà vui-vẻ tiễn VINH lên đường làm bổn-phận công-dân.

Còn TUYẾT và HIỂN, nhờ sự hướng-dẫn chu-đáo của anh phối-hợp với sự giáo-dục đúng mức của nhà trường, càng ngày càng lịch-thiệp và hiểu bổn-phận công-dân.

CHƯƠNG I

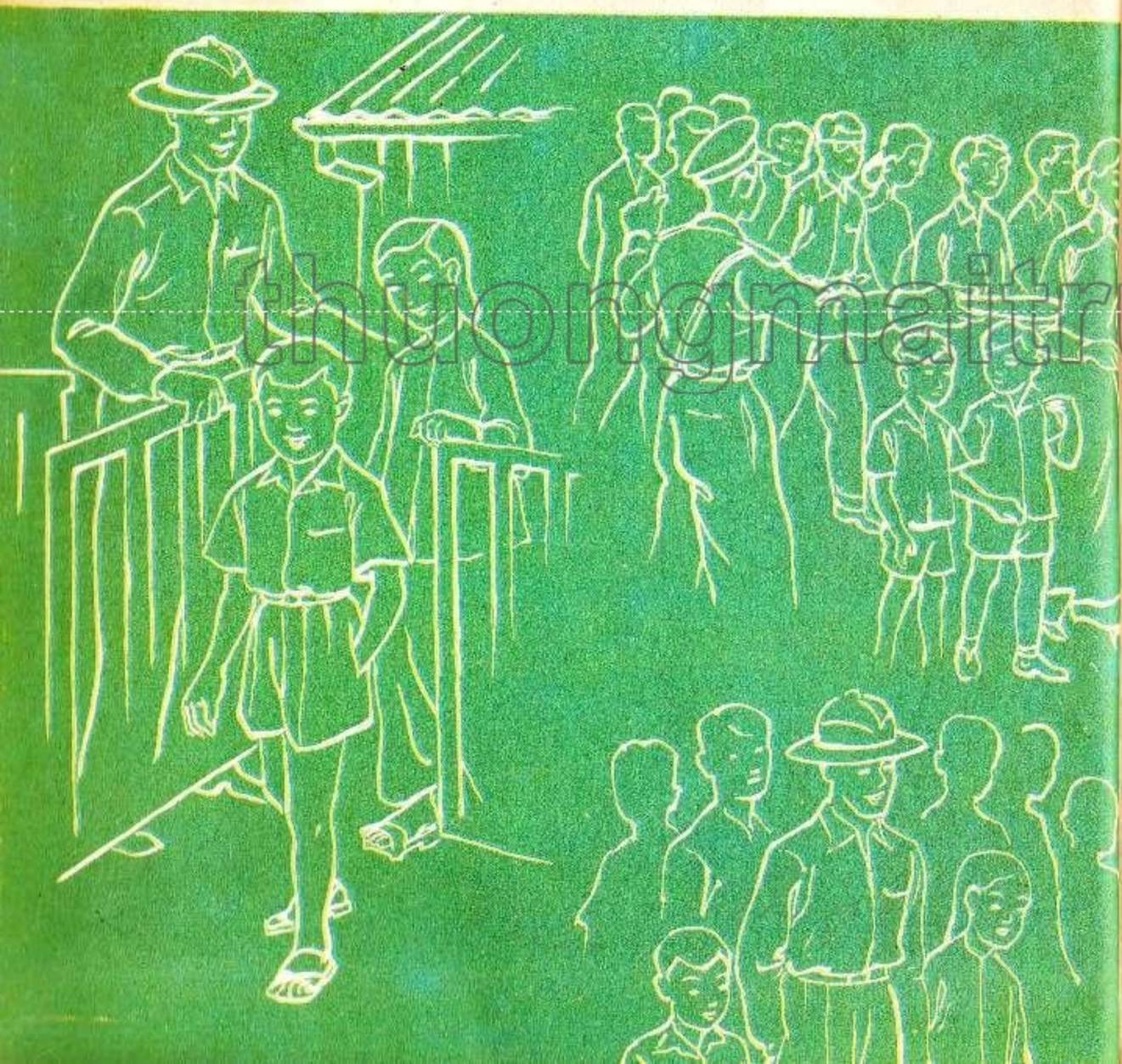

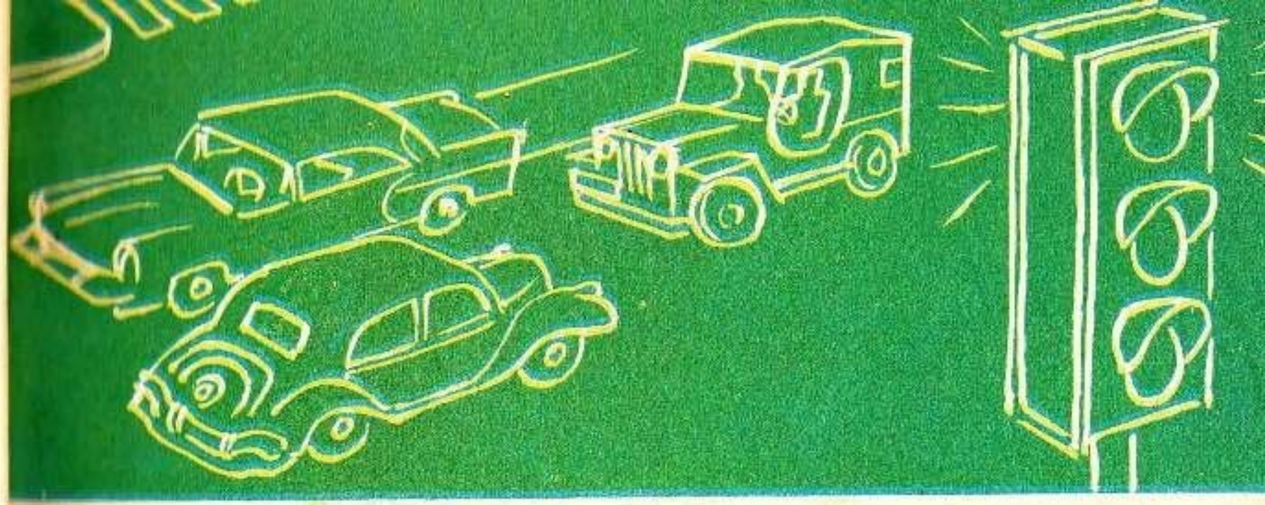

thuongmaitruongxua.vn

NGOÀI ĐƯỜNG

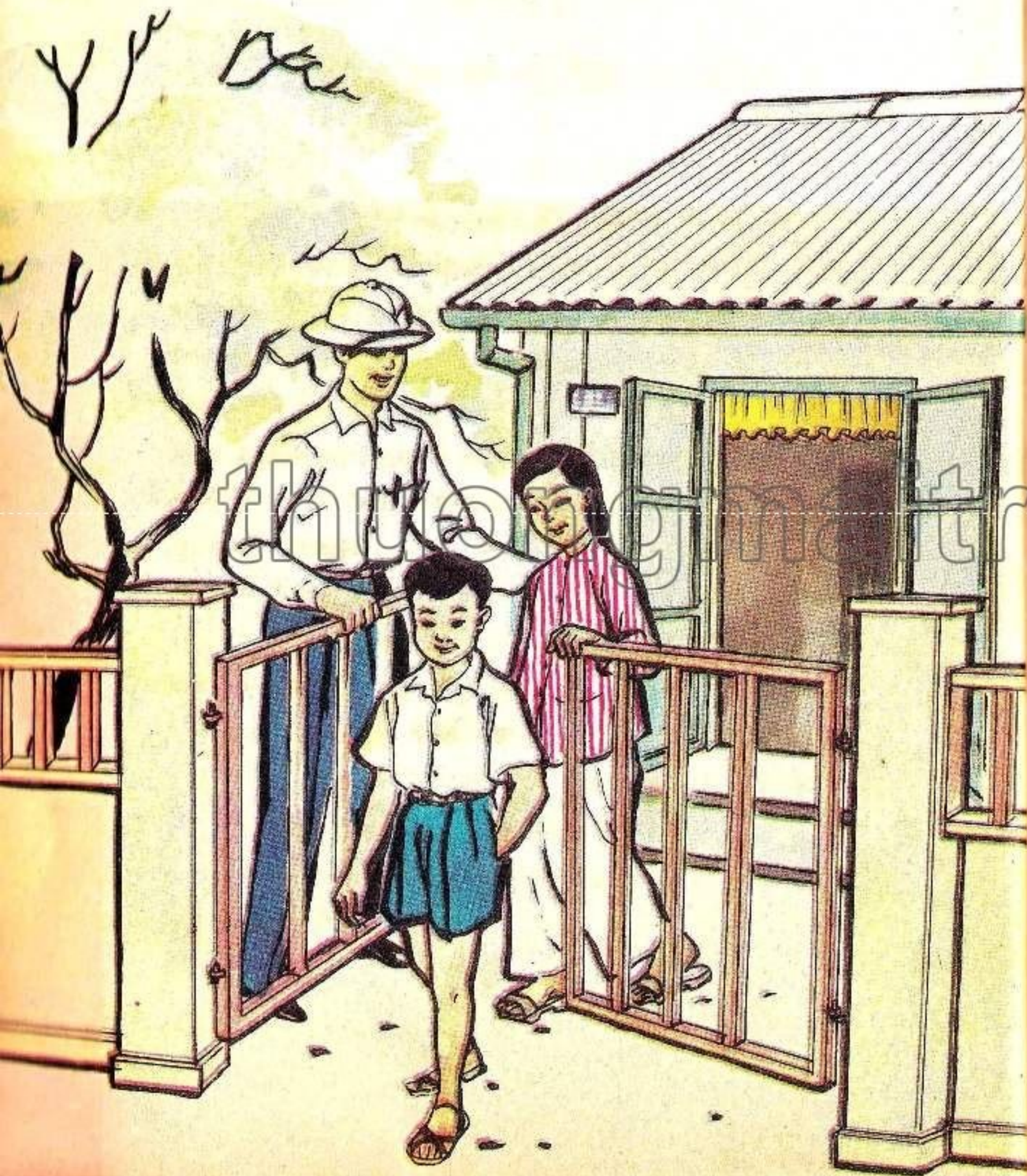

Chương I

BÀI 1 : CHIẾC ÁO BÀ-BA LÀNH.

Hôm nay rảnh, Vinh hỏi :
« Tuyết, Hiền muốn đi chơi không ? »
Tuyết, Hiền reo mừng : « Dạ, đi liền phải không anh ? »
Vinh ngăn lại : « Khoan, để anh xem. Kìa,
Áo Tuyết rách ở cùi chỏ. (1) Mặt Hiền lem-luốc.
Tuyết vào thay áo và Hiền rửa mặt đi đã. »
Tuyết thay áo xong. Tuyết khoe với anh :
« Áo bà-ba em lành, sạch. Anh coi được không ? »
Vinh xoa đầu em và khen : « Em ngoan lắm.
Nhờ cái áo bà-ba lành, Tuyết trông xinh lên.
Khi ra đường, các em nhớ ăn-mặc tử-tế.
Quần áo phải sạch-sẽ, thẳng-thớm (2) và lành-lặn .
Thôi, bây giờ chúng ta đi, kẻo trưa. »
Cả ba vui-vẻ hướng về bến ô-tô-búyt.

Khi ra đường, em ăn mặc lành-lặn, sạch-sẽ.

(1) Khuỷu tay.
(2) Thẳng nếp.

thuongmaitruongxua.vn

Chương I

BÀI 2 : TRÊN Ô - TÔ - BUÝT.

Vinh, Tuyết, Hiền chờ tại trạm ô-tô-buýt.
Chốc lát, xe đến ngừng tại trạm.
Xe chở đầy hành-khách.
Kẻ lên người xuống nhộn-nhịp.
Tuyết và Hiền giục anh lên xe.
Vinh bảo : « Chúng ta chớ lên vội.
Hãy nhường người già cả yếu-đuối lên trước. »
Hiền đáp : « Nếu vậy thì lỡ chuyến xe nầy sao ! »
Tuyết lại thêm : « Xe rồ máy kìa ! »
Vinh nghiêm nét mặt : « Chen-lấn lên xe nguy-hiểm lắm !
Xe vẫn chờ chúng ta.
Chúng ta không cần chen-lấn cũng lên xe được. »

Khi lên xe, em không chen-lấn.

thuongmaitruongxua.vn

Chương I

BÀI 3 : XIN CÁM-ƠN ÔNG !

Vinh, Tuyết, Hiền lên ô-tô-buýt.
Chỗ ngồi đều bị choán hết.
Thấy Hiền còn nhỏ, một thanh-niên đứng dậy.
Anh bảo Hiền : « Em đến đây ngồi.
Đừng đứng, xe chạy giựt té đa ! »

Hiền bước lại ngồi.
Vinh liền cúi xuống nói nhỏ với em
« Em cám-ơn anh đi !
Nhờ anh, em mới có chỗ ngồi. »
Hiền lễ-phép đứng dậy, cúi đầu, thưa :
« Em xin cám-ơn anh. »

Em nói cám-ơn khi ai giúp em việc gì.

thuongmaitruongxua.vn

BÀI 4 : GIỎ TRẦU CỦA BÀ LÃO.

Ô-tô-buýt tới trạm, ngừng lại.
Kẻ lên người xuống chen-chúc lẫn nhau.
Một bà lão lụm-khụm, tay xách giỏ trầu.
Bà loay-hoay mãi mà chưa lên xe được.
Hiền đang ngồi trên xe.
Thoạt trông thấy bà, Hiền đi đến và lễ-phép :

thuongmaitruongxua.vn

« Thưa bà, để con xách giỏ trầu giùm bà. »
Bà lão ngước nhìn, mỉm (1) cười.
Rồi bà đưa giỏ trầu cho Hiền.
Bà nương (2) tay vịn lên xe.
Bà vuốt má Hiền và dịu-dàng :
« Con giỏi quá, bà cám-ơn con. »
Hiền cung-kính trao trả giỏ trầu cho bà lão.
Hiền về chỗ ngồi, lòng sung-sướng.

Em giúp-đỡ người già cả.

---

(1) mỉm
(2) bám

Chương I

BÀI 5 : XIN MỜI BÀ NGỒI !

Bà lão dớn-dác (1) tìm chỗ ngồi,
Không một ai để ý đến bà.
Hiền lật-đật đứng dậy :

(1) nhớn-nhác

thuongmaitruongxua.vn

« Thưa bà, có chỗ đây,
Xin mời bà ngồi, con đứng được. »
Bà ngồi xuống, kéo Hiền vào lòng và âu-yếm :
« Con tên gì ? Nhà con ở đâu ? »
— « Thưa bà, con tên Hiền.
Con ở trong cư-xá Trần-Quốc-Toản. »
Tuyết khen : « Em ngoan lắm ! »
Vinh tiếp : « Em thật đáng khen !
Em biết giúp-đỡ người già yếu. »

Trên xe, em nhường chỗ cho người già yếu.

Chương I

BÀI 6 : ĐÈN XANH, ĐÈN ĐỎ.

Ô-tô-buýt hãm máy rồi ngừng hẳn.
Hiền đứng lên nhìn về đằng trước :
« Chà ! xe ngừng ở đây nhiều quá !
Chắc đèn đỏ lên lâu lắm rồi. »
Ngay lúc ấy đèn xanh bật sáng.
Đoàn xe nối nhau qua ngã tư.
Vinh mỉm cười :
« Đỏ hai em : đèn xanh, đèn đỏ để làm gì ? »
Hiền vọt miệng (1) :
« Em biết rồi ! Đèn đỏ ra lịnh xe ngừng.
Đèn xanh cho phép xe chạy. »

Em chỉ qua ngã tư khi đèn xanh bật lên.

(1) nhanh-nhẩu nói.

thuongmaitruongxua.vn

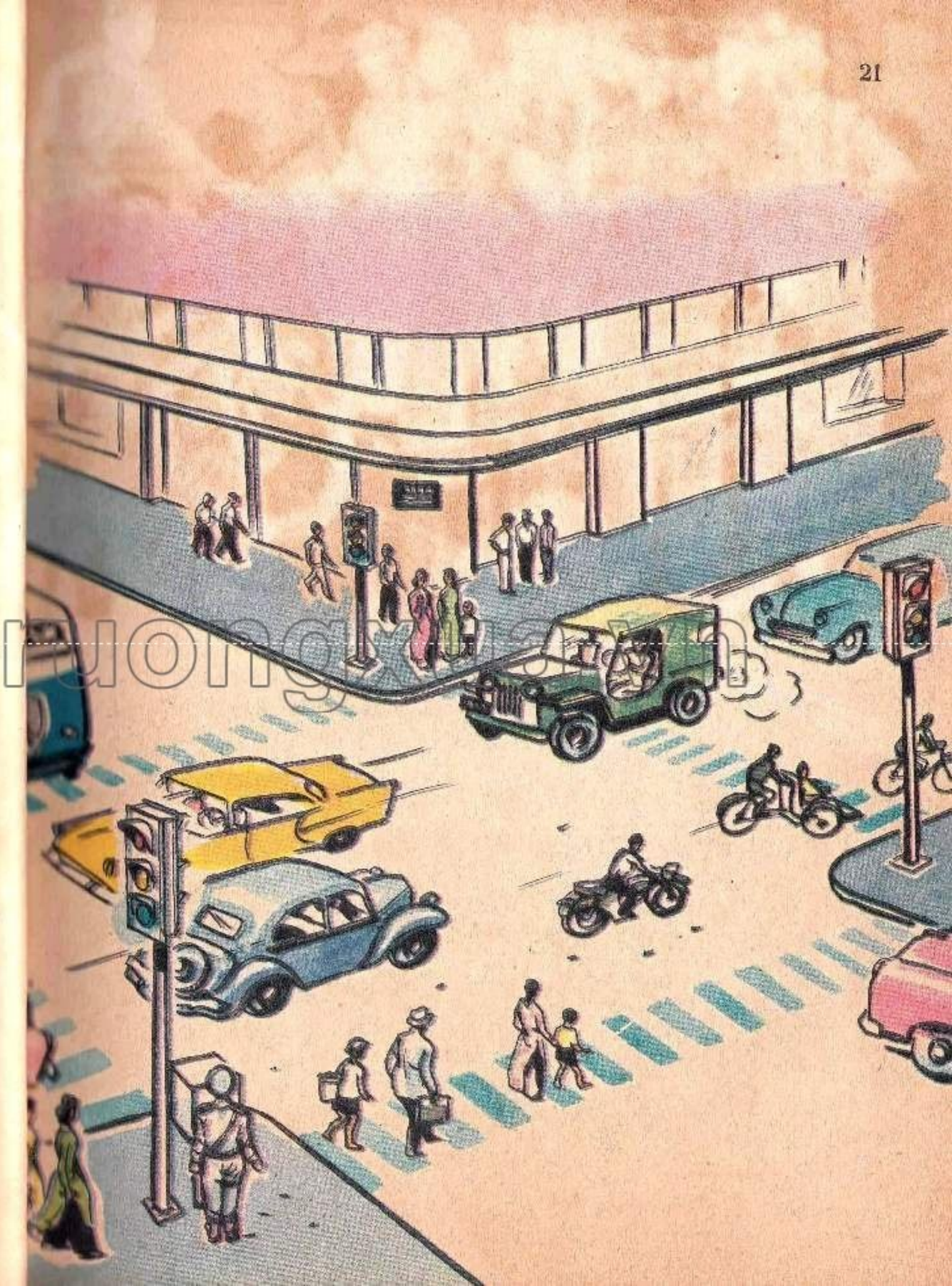

Chương I

BÀI 7 : TIẾNG CÒI NGƯỜI CẢNH - SÁT.

Ô-tô-buýt ngừng tại bến Sài-gòn.
Vừa xuống xe, Hiến giợm (1) băng qua chợ.
Vinh lật-đật níu tay em lại :

« Khoan, băng ngang đường chỗ nầy không được.
Hai em theo anh lại đây. »
Cả ba đến đầu lồi đi cắn (2) gạch trắng.
Cảnh-sát-viên, tay ngăn xe, miệng thổi còi.
Vinh dẫn Tuyết và Hiến đi qua lộ.
Vinh bảo :
« Tuân theo luật đi đường khỏi sợ xe đụng. »

Tuân theo luật đi đường khỏi sợ xe đụng.

thuongmaitruongxua.vn

(1) chực
(2) lát

Chương I

BÀI 8 : CHIẾC XE TANG.

Ò - e. . . , Ò - e. . . . . .
Chiếc xe tang từ đầu đường đi lại.
Hiền nắm tay Tuyết lôi :
« Kìa, đám ma ai lớn quá !
Chị em mình chạy đến coi đi. »
Tuyết giằng (1) lại liếc nhìn anh.
Vinh nghiêm nét mặt và dở nón chào.
Tuyết, Hiền chào theo anh.
Xe tang qua khỏi, Vinh dặn-dò :
« Gặp đám ma, hai em phải nghiêm-chỉnh đứng chào.
Chào để tỏ lòng kính-trọng người qua đời
Chào để chia buồn cùng tang-quyến. »
Đoạn, ba anh em ra bến đò đi Thủ-Thiêm.

Em nghiêm-chỉnh dở nón chào xe tang.

(1) rut tay

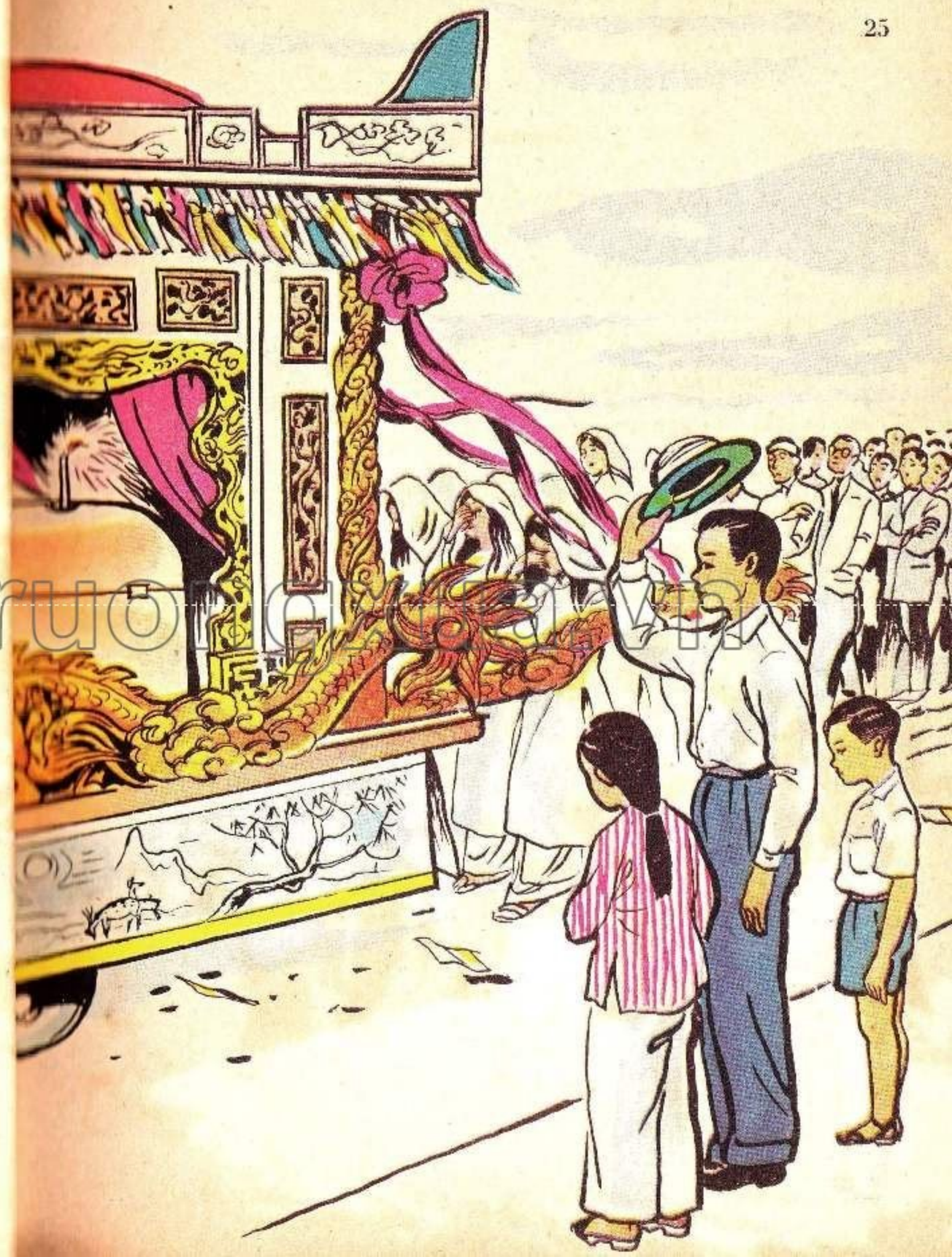

thuongmaitruong.com.vn

Chương I

BÀI 9 : CHUYẾN ĐÒ NGANG.

Vinh, Tuyết, Hiền vừa đến bến đò.
Chiếc đò vừa tách (1) bến. Hiền kêu giựt lại :
« Khoan ! khoan ! Chú quay lại tôi đi với ! »
Vinh lên tiếng ; « Em Hiền, đò đã khẳm (2) rồi.
Chúng ta chờ chuyến sau. »
Chuyến đò thứ hai cặp bến.
Vinh, Tuyết bước xuống ngồi vào giữa đò.
Hiền xuống sau đứng cạnh anh.

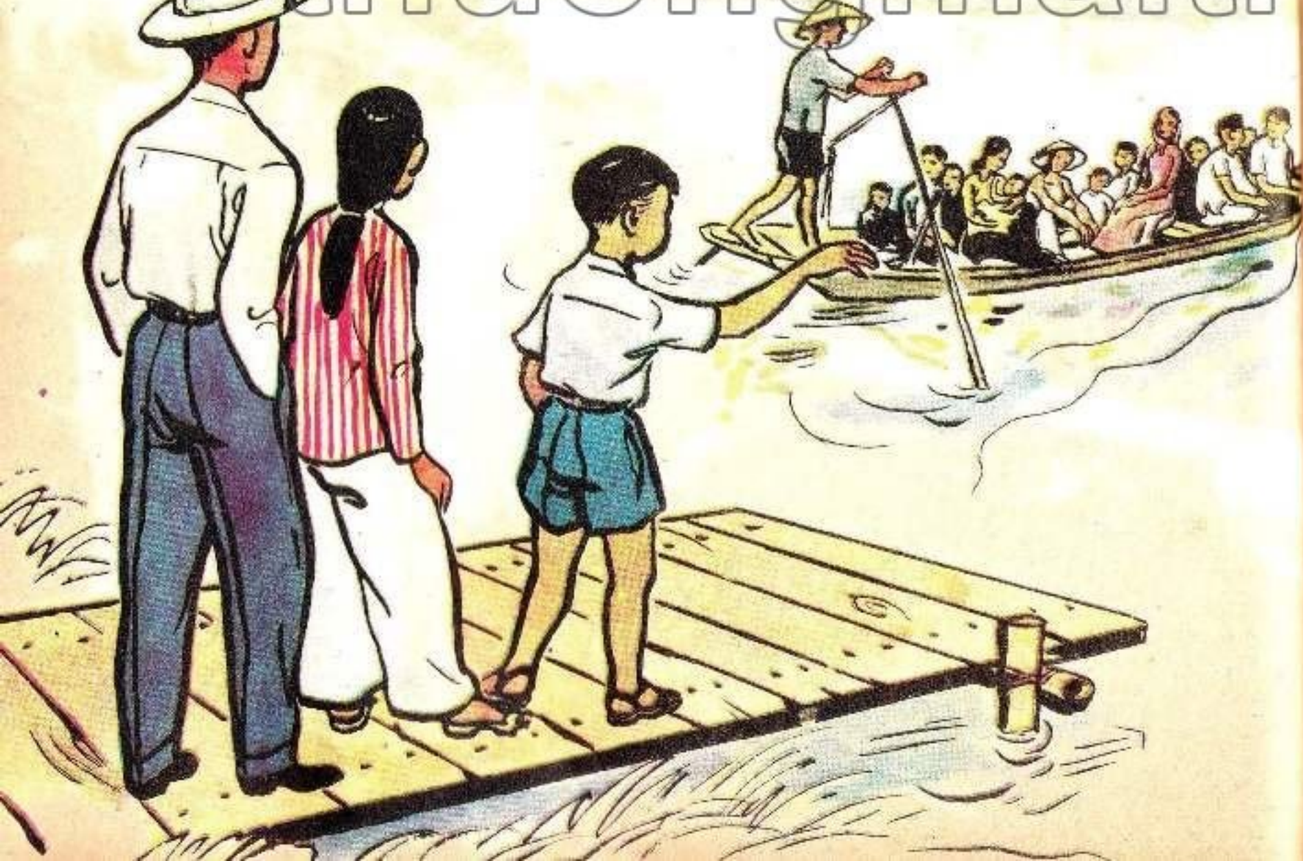

thuongmaitruong.vn

Người chèo đò đẩy mạnh mái chèo.
Chiếc đò tròng-trành nghiêng về một bên.
Hiền té, chụp (3) hai tay vào be ghe (4).
Vinh lật-đật níu em lại, căn-dặn :
« Khi xuống đò, ta phải ngồi cho ngay-ngắn.
Đứng như em có khi té xuống sông,
Có khi còn làm chìm đò là khác. »

Các em ghi nhớ điều nầy :
Trên đò chớ đứng, đò đầy chớ đi.

(1) Rời
(2) Đầy
(3) Vồ lấy
(4) Mạn thuyền

Chương I

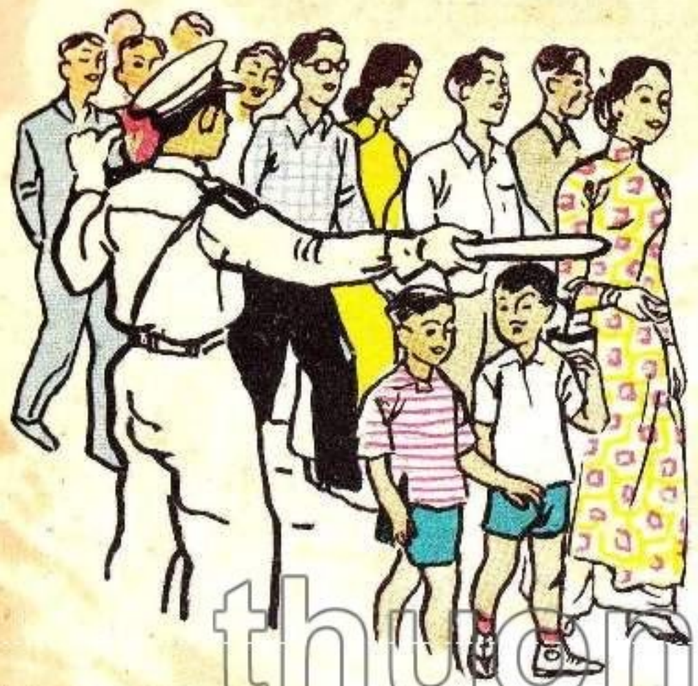

BÀI ÔN :

NGOÀI ĐƯỜNG.

thuongmaitruongxua.vn

Moderato C

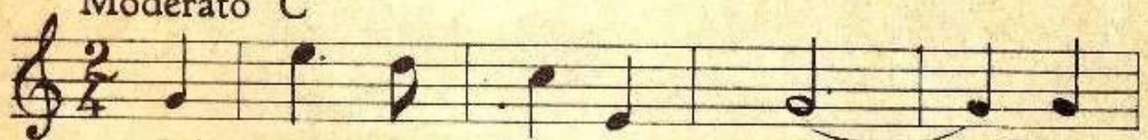

Lề phải cứ theo mà đi, Đừng
Chào đám táng không hề quên. Ngoài

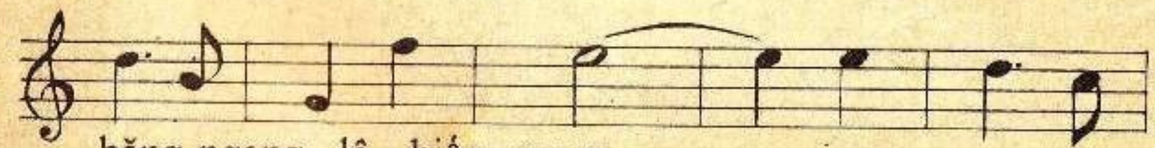

băng ngang lộ hiểm-nguy. Nói-năng nhã-
phố em nhường kẻ trên. Áo em giữ

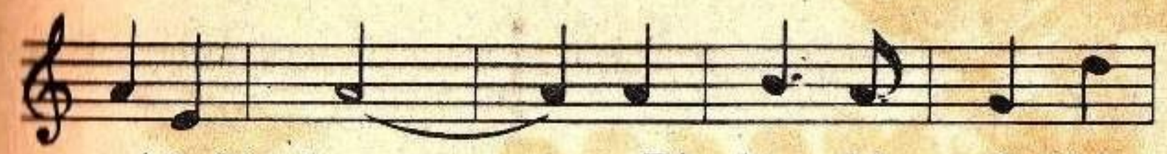

nhặn hòa-êm. Đi đứng thêm tề-chỉnh
sạch lành trơn. Vành nón không đội méo

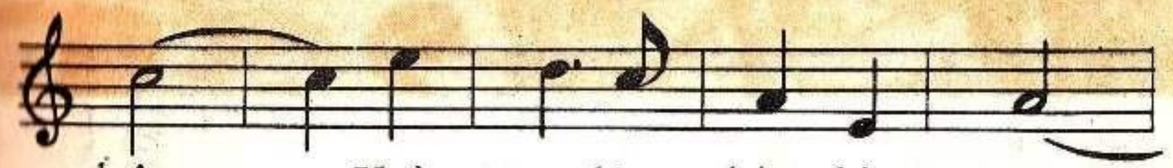

luôn. Ngả tư đứng lại chờ xem,
nghiêng. Lên xe, xuống tàu chờ phiên,

Đèn lên xanh thì bước nhanh.
Tuân phép đi đường trước tên.

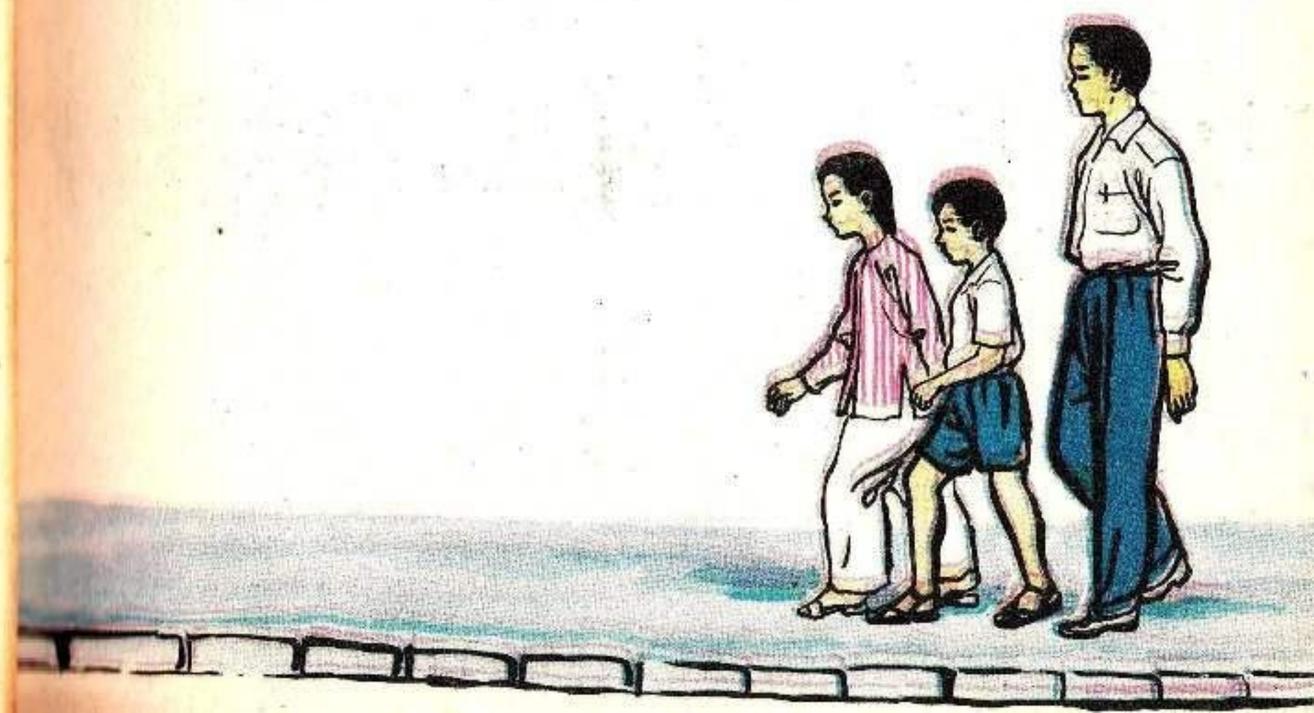

CHƯƠNG II

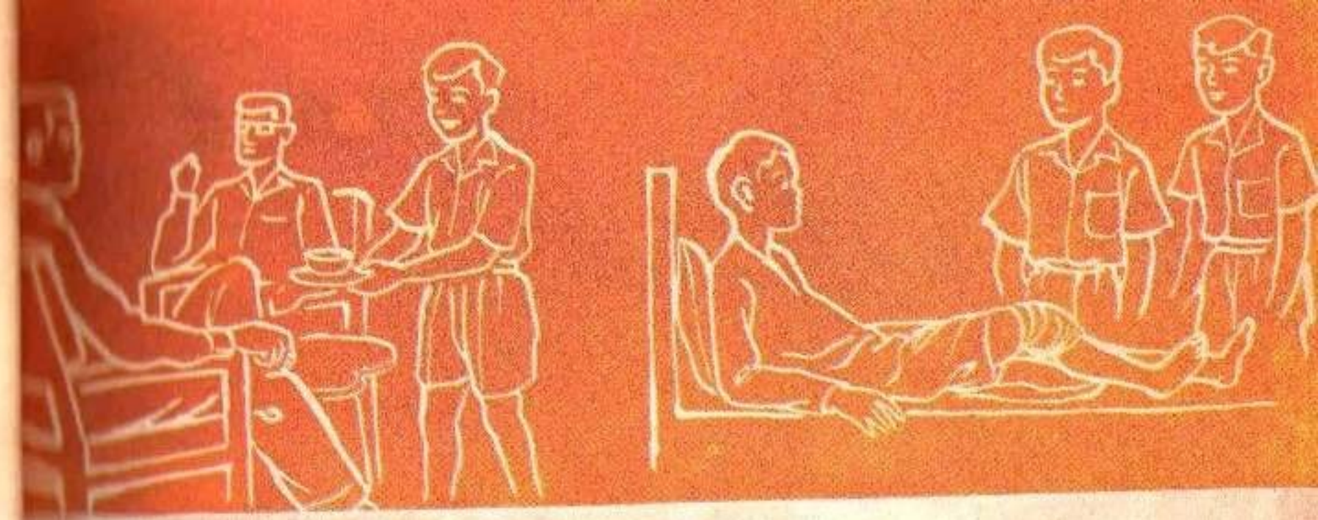

thuongmaitruongxua.vn

THỰC HÀNH CÁC PHÉP XÃ-GIAO

thuongmaitruongxua.vn

Chương II

BÀI 1: BÀI CA VỌNG-CỔ.

Trời nóng bức. Ai nấy đều nghỉ trưa.
Vinh nằm xem báo. Tuyết chăm-chỉ đọc sách.
Hiến cùng hai bạn ngồi chơi ở phòng khách.
Hiến chỉ ra-đi-ô mới và khoe :
« Anh tôi mới mua ra-đi-ô nầy tốt lắm.
Bữa nay có cổ-nhạc Nam-phần,
Để tôi vặn cho các bạn nghe thử. »
Tiếng hát hòa với tiếng đàn vang lên.
Bạn của Hiến reo : « Bản vọng-cổ hay quá ! »
Tuyết khuyên em : « Em vặn ra-đi-ô nhỏ đi !

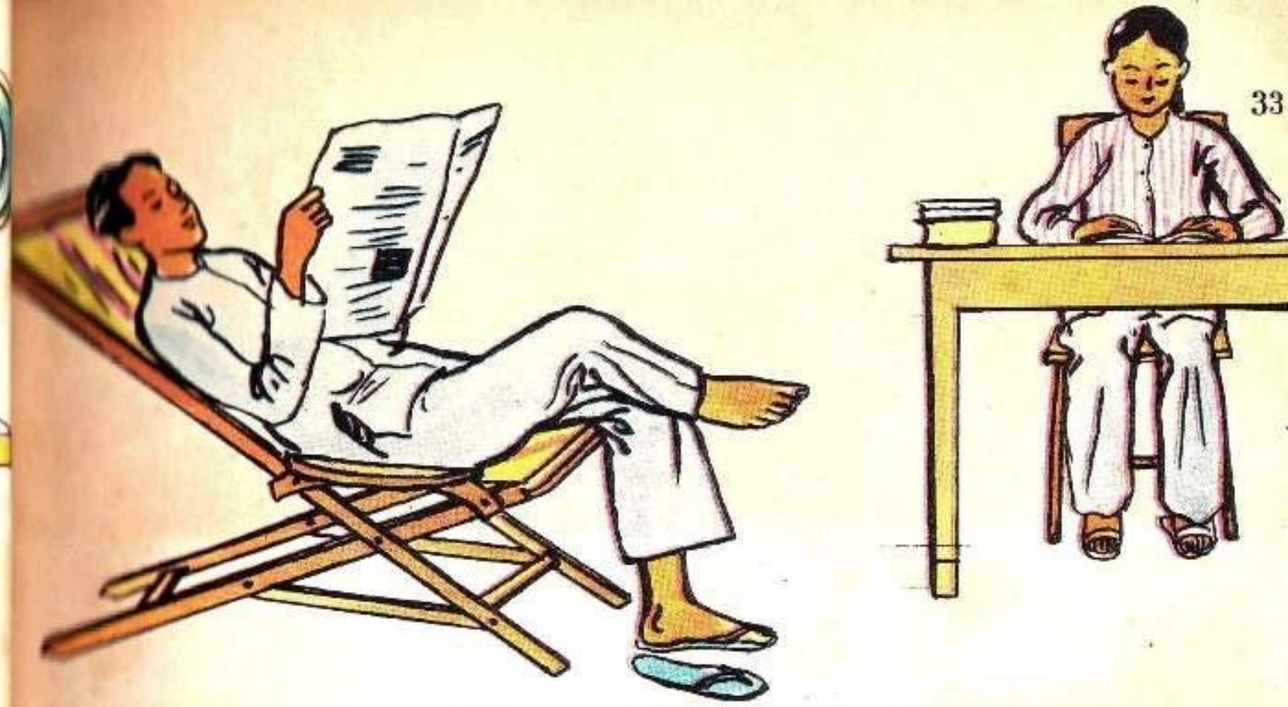

Vinh tiếp : « Em hãy trọng giờ nghỉ trưa,
Không khéo sẽ mất lòng cô bác xóm giềng. »
Hiến lật-đật tắt máy,
Rồi cùng các bạn nằm nghỉ.

Em không làm ồn trong giờ nghỉ trưa và tối.

Chương II

BÀI 2 : LÁ THƠ (1) BẢO-ĐẢM.

Vinh, Tuyết, Hiền đi xem chớp bóng.
Nhơn tiện, ghé sở Bưu-điện gởi thơ bảo-đảm.
Người thơ-ký mải chăm-chú ngồi viết.
Vinh đứng trước « ghi-sê » và lễ-phép :
« Nhờ ông cho tôi một phiếu gởi thơ bảo-đảm. »
Vinh nhận phiếu và tỏ lời cám-ơn.
Viết xong, Vinh đặt phiếu và thơ lên bàn.
Vinh, Tuyết, Hiền yên-lặng đứng chờ.
Thấy lâu, Hiền giục :
« Sao anh không hỏi ông ấy làm gấp giùm ? »
Vinh bảo : « Chưa đến phiên mình,
Ông bận lo cho mấy người đến trước.
Chúng ta đến sau, chúng ta phải đợi. »

(1) thư

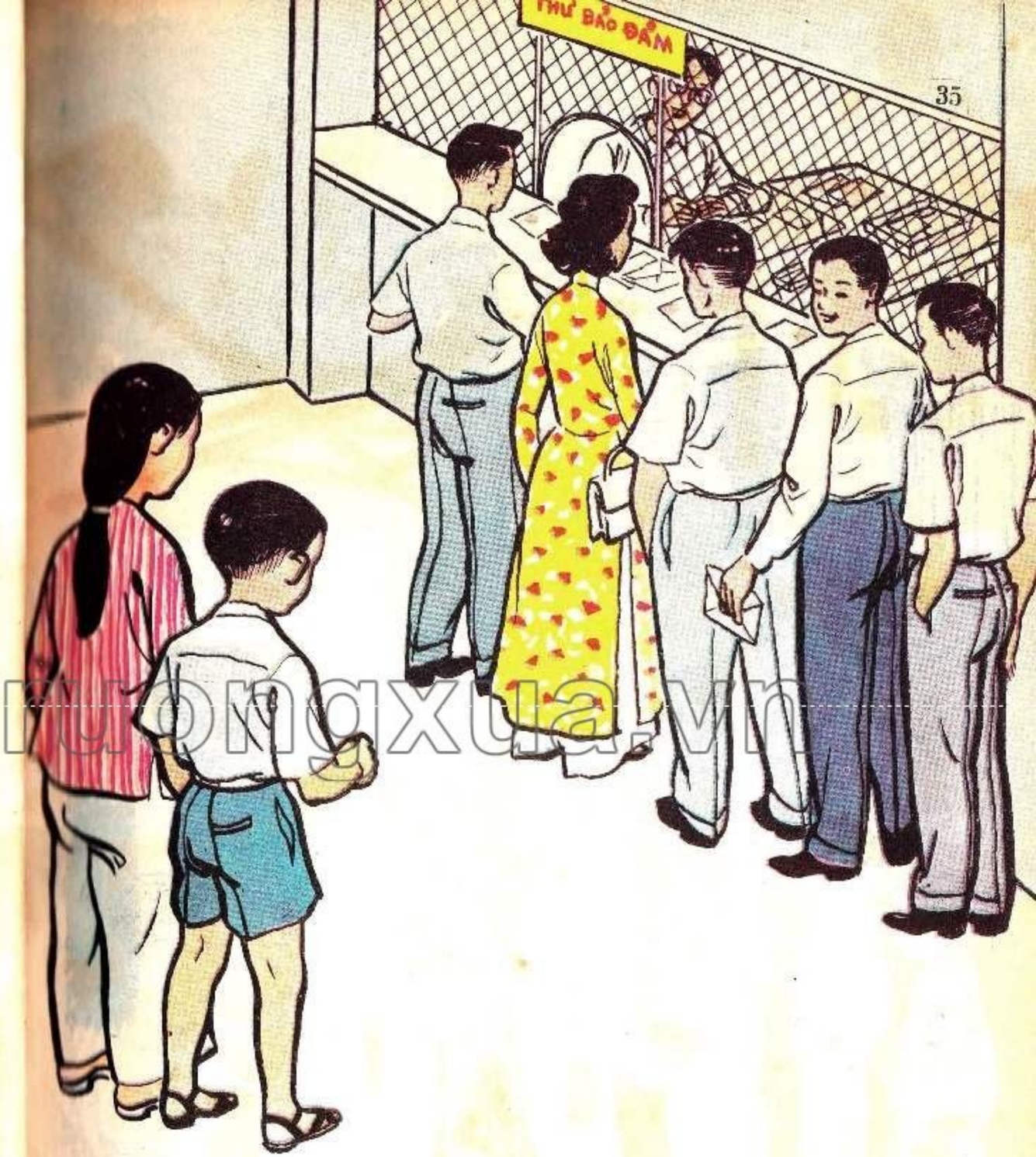

Em giữ lễ-độ khi đến công-sở.

thuongmaitruongxua.vn

Chương II

BÀI 3 : ĐỒ-XÔ TÌM VÀNG.

Hôm nay, chiều tuồng mới « Đồ-xô tìm vàng
Người đến xem đông-đúc.
Ai mua vé trước thì vào rạp hát.
Ai đến sau, đứng nối đuôi trước phòng bán vé.
Hiền thấy hình quảng-cáo vui mắt,
Hiền nghe bản đờn êm tai, Hiền giục anh :
« Anh chen đại vào lấy vé trước !
Không thì hết vé đa ! »
Tuyết tiếp lời : « Không được coi thì uổng lắm !
Vinh bảo : « Mình đến sau thì phải đứng sau.
Nếu hết vé thì đến rạp khác vậy.
Chúng ta không nên chen-lấn. »

thuongmaitruongxua.vn

Khi đi xem hát, em chờ tới phiên mới lấy vé

Chương II

BÀI 4 : ANH HỀ SẠC-LÔ.

Vinh, Tuyết, Hiền ngồi trong rạp hát bóng.
Chưa tới giờ hát. Bỗng Hiền vỗ tay, kêu to :
« Chị Tuyết ơi ! Hình Sạc-lô kìa, chị Tuyết ! »
Tuyết hăm-hở : « Đâu ? Đâu ? »
Nhưng Vinh vội kéo hai em ngồi xuống, nhắc-nhở :
« Các em không nên làm ồn trong rạp hát. »
Hiền ngồi xuống. Tuyết chưa bằng-lòng, hỏi anh :
« Tỷ như chút nữa, Sạc-Lô giễu hay,
Anh cũng không cười nữa sao ? »
Vinh vuốt má em rồi nghiêm-nghị :
« Cười chớ, nhưng cười nhỏ thôi.
Chỗ đông người, em nên nói cười se-sẽ.
Như thế, em không làm phiền những người chung-quanh. »
Tuyết nhìn anh mỉn-cười.

Em không làm ồn trong rạp hát.

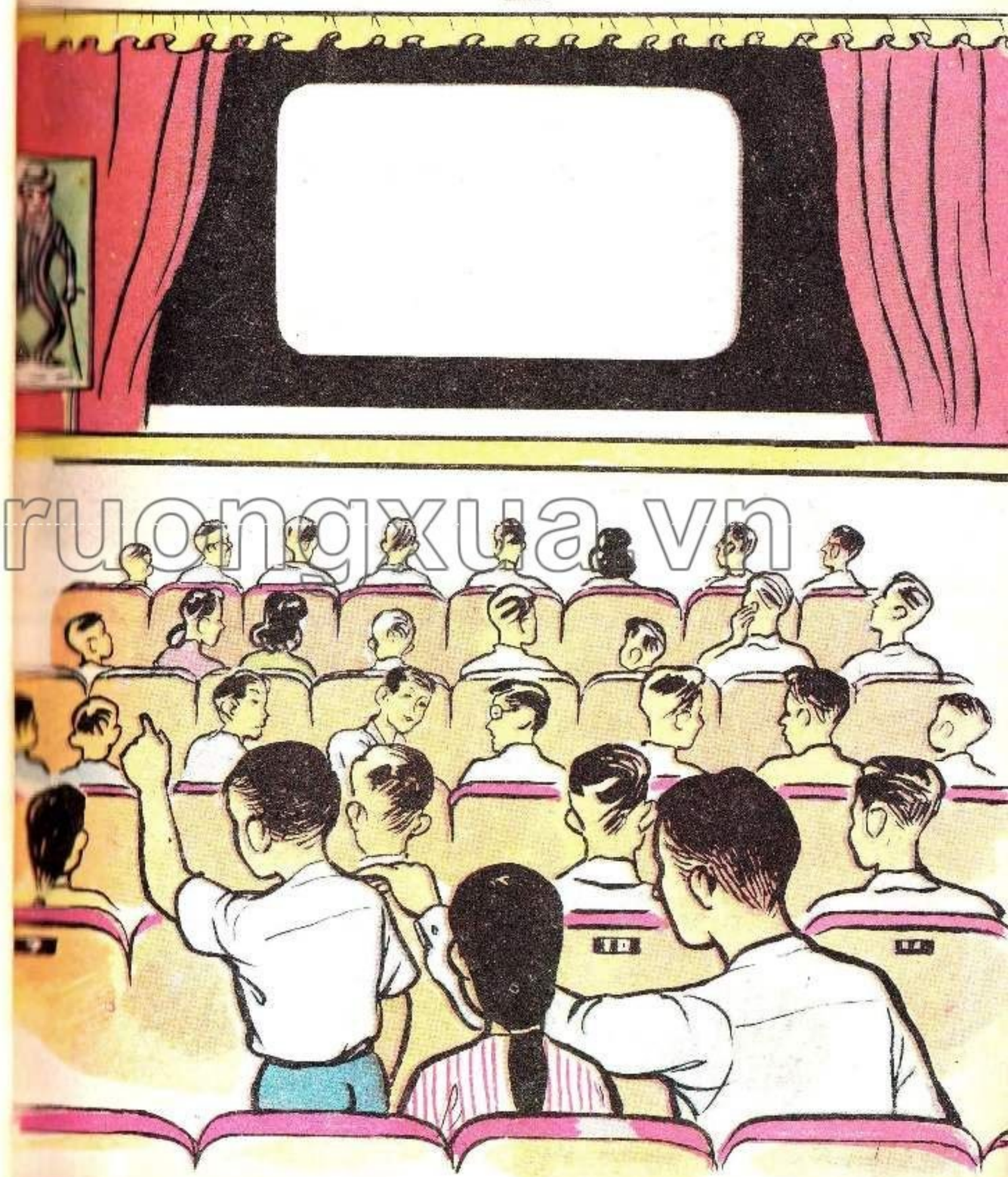

thuongmaitruongxua.vn

Chương II

BÀI 7 : « THƯA BÁC HAI DÙNG NƯỚC. »

Chiếc xe nhà hãm máy rồi ngừng hẳn trước cổng.
Bác Hai, bạn của ba Hiền, trên xe bước xuống.
Hiền đang đứng chơi trong sân, lật-đật chạy ra :
« Thưa bác Hai đến chơi ».
Bác Hai tươi-cười : « Ba cháu có nhà không ? »
— « Thưa có, xin mời bác vào nhà. »
Ba Hiền vui-vẻ tiếp bác Hai ở phòng khách.
Hiền vào nhà trong, lấy tách sạch rót nước.
Hai tay bưng tách để trên bàn, Hiền lễ-phép :
« Thưa bác Hai dùng nước. »
Bác Hai với tay (1) kéo Hiền vào lòng :
« Cháu Hiền giỏi quá ! Năm nay cháu học lớp mấy ? »
— « Thưa bác, cháu học lớp ba. »
Đáp xong, Hiền chạy ra sân chơi.

(1) vời tay

Em lễ-phép chào hỏi khách.

thuongmaitruongxua.vn

Chương II

BÀI 8 : CHỪNG NÀO ANH ĐI HỌC ?

Quang, liên-đội-phó lớp Hiền, bị xe đụng.
Hai đội-trưởng Hiền và Tươi được cử đi thăm.
Hiền và Tươi dừng bước trước cổng nhà Quang.
Hiền nhón gót, vói tay bấm chuông.
Mẹ Quang bước ra mở cổng. Hiền cúi đầu :
« Thưa bác, hai cháu đến thăm anh Quang ».
Mẹ Quang ân-cần dẫn Hiền, Tươi vào phòng Quang.
Hiền để gói cam trên bàn. Tươi rờ trán bạn :
« Anh bị thương nặng không, anh ? »
Quang đáp : « Không nặng lắm, chỉ sưng chơn thôi !
Vì thấy một đứa bé đi lẫm-đẫm (1) giữa đường,
Tôi chạy ra bồng nó, bị xe gắn máy đụng. »
— « Bác-sĩ bảo chừng nào anh đi học được ? »
— « Chơn bớt sưng rồi, vài ngày nữa tôi đi học. »

(1) chập-chững

Em đến thăm và an-ủi bạn khi bạn có chuyện buồn.

thuongmaitruongxua.vn

CHƯƠNG III

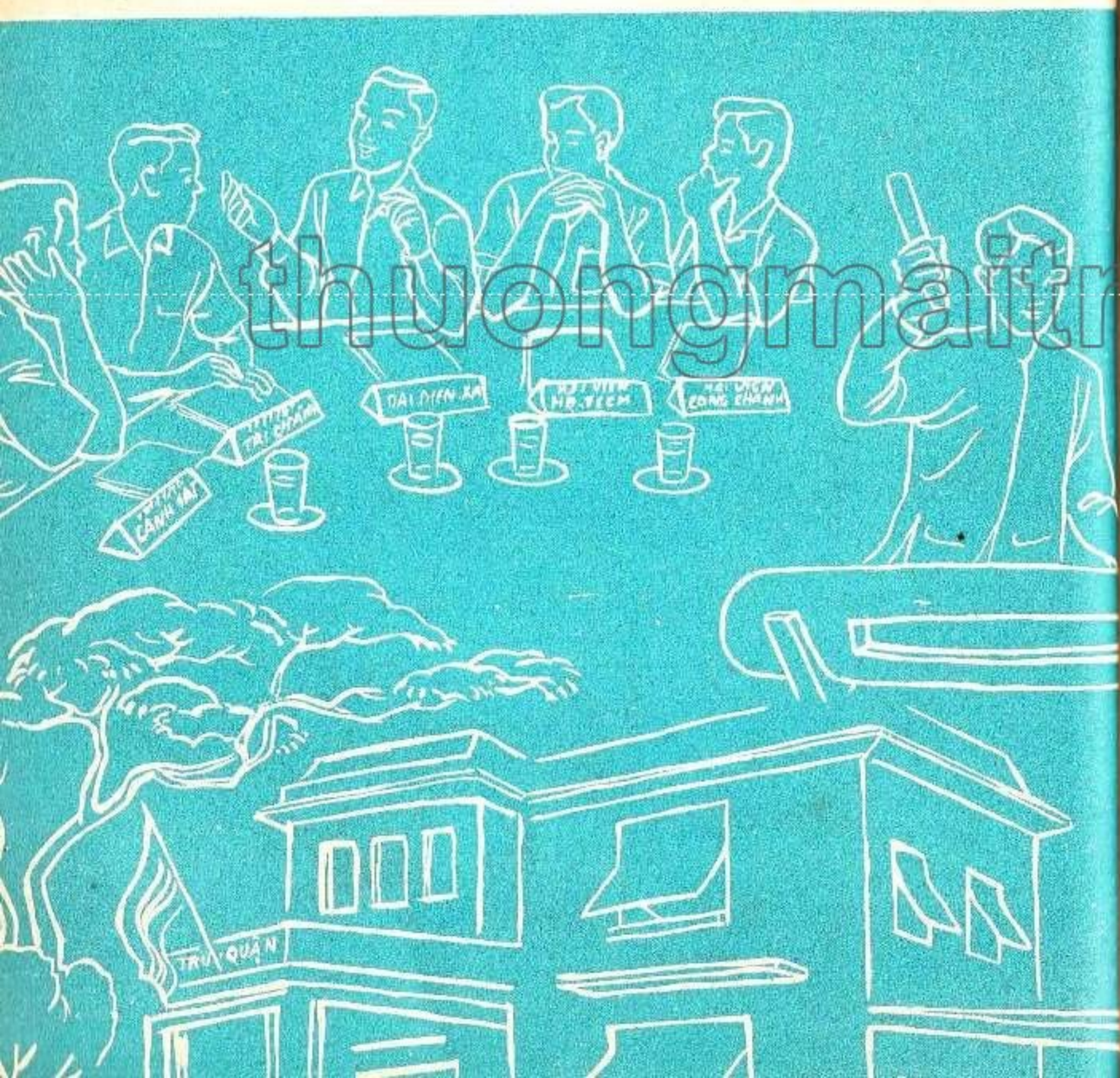

thuongmaitruongxua.vn

VIỆC CAI-TRỊ TRONG NƯỚC

Chương III

BÀI 2 : ANH DÂN-VỆ.

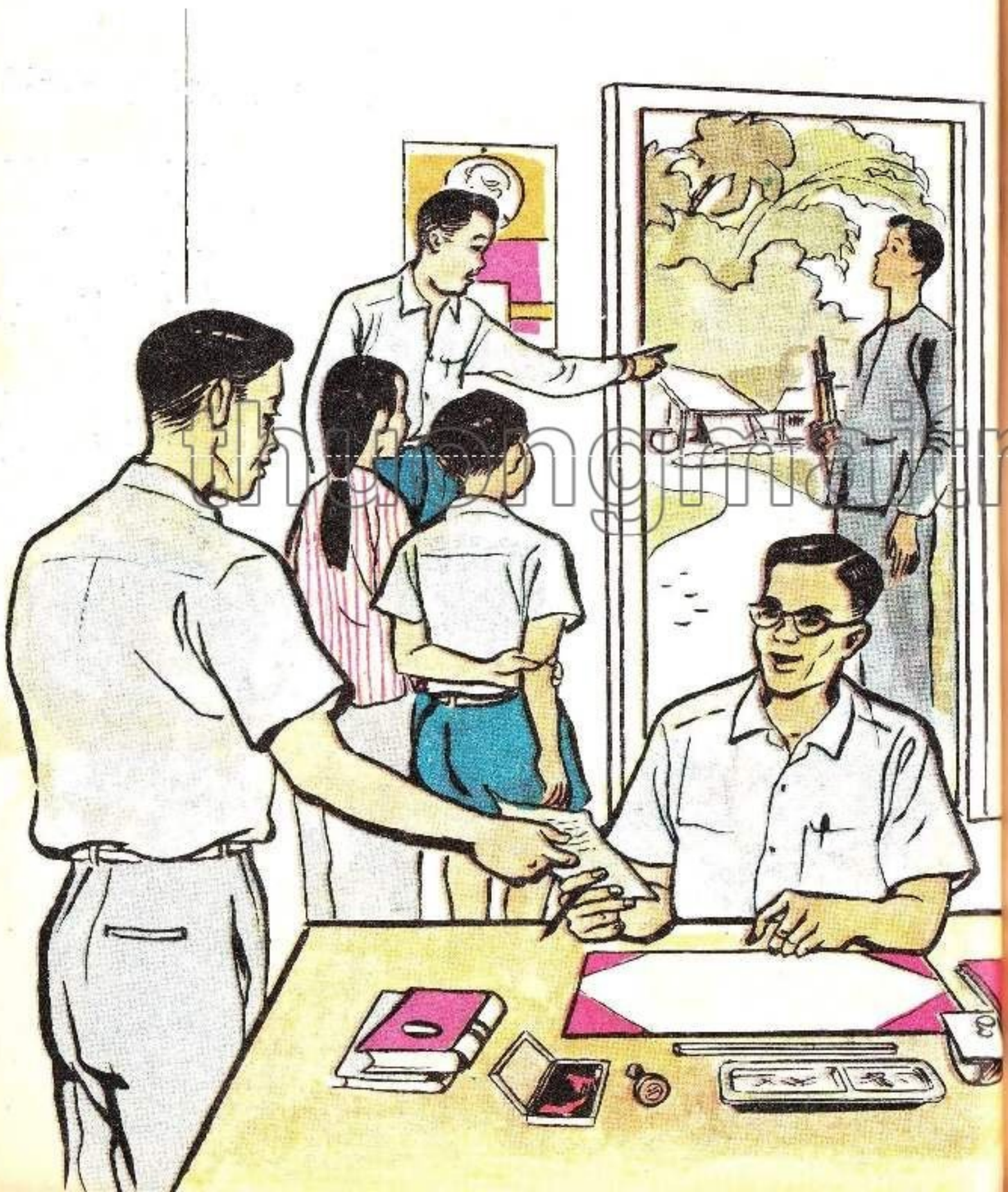

Phiên họp chấm dứt.

Hội-viên cảnh-sát thưa với đại-diện xã :

« Tôi xin trình ông bản phân-công dân-vệ. »

Hiền hỏi Vinh : « Dân-vệ là ai vậy, anh ? »

Vinh chỉ người dân-vệ đang gác ngoài ngõ :

« Đó, dân-vệ đó !

Họ cũng là thanh-niên trong làng.

Họ đã theo học một lớp huấn-luyện tại quận.

Họ phụ hội-viên cảnh-sát, lo việc tuần-phòng.

Dân-vệ lại còn giúp-đỡ dân.

Có hỏa-hoạn, họ lo chữa lửa.

Có trộm cướp, họ lo đánh đuổi. » Tuyết xen vào :

« Nhờ có họ, ta mới ngủ được yên giấc. »

Tuyết dứt lời, bác hai cũng vừa bước ra.

Bác Hai, Vinh, Tuyết, Hiền cùng nhau ra về.

Dân-vệ lo việc canh-phòng trong làng.

thuongmaitruongxua.vn

Chương III

BÀI 3 : TỜ KHAI-SANH SỐ 205.

Vinh, Tuyết, Hiền đến trụ-sở Hội-đồng xã.

Tuyết thưa với Hội-viên hộ-tịch :

« Thưa ông, cháu xin sao-lục khai-sinh. »

Ông Hội-viên hộ-tịch mau mắn hỏi :

« Cháu tên chi và sanh năm nào ? »

— « Cháu có biên-lai khai-sanh sẵn đây, số 205. »

— « Vậy thì tốt lắm ! Bác đỡ phải kiếm lâu. »

— « Thưa ông, chừng nào cháu lấy khai-sanh được ? »

— « Cháu về đi, vài hôm lại lấy.

Bác còn gởi lên Quận-trưởng.

Ông chứng-thực chữ ký của Hội-đồng xã.

Như thế, khai-sanh mới hợp-pháp.

Chừng ấy cháu mới có thể dùng được. »

— « Xin cám-ơn ông. »

Hội-viên hộ-tịch giữ bộ đời.

thuongmaitruongxua.vn

Chương III

BÀI 5 : TIẾNG MÕ ĐIỂM MỤC (1).

Vinh, Tuyết, Hiến về đến nhà, vừa đó đèn
Bỗng tiếng mõ từ xóm dưới vọng lại.
Tiếng mõ mỗi lúc mỗi gần.
Hiến lấy làm lạ, hỏi anh :
« Tiếng mõ gì vậy, anh hai ? »
Vinh đáp : « Tiếng mõ điểm mục đó, em.
Muốn họp dân, Hội-đồng xã dùng mõ.
Có trộm cướp, người ta cũng đánh mõ.
Mõ đánh chuyền đi từ ấp nầy sang ấp nọ.

Ở thôn-quê, Hội-đồng xã dùng mõ để thông-t

(1) Tiếng mõ tập-hợp dân lá

— « Ngộ quá chị Tuyết ha ! »
— « Đó là cách thông-tin giản-tiện.
À kìa ! Các em ngó ra cổng xem,
Dân làng đã nghe tiếng mõ rồi,
Họ lũ-lượt kéo đến trụ-sở đó. »

thuongmaitruongxua.vn

Chương III

BÀI 6 : TRONG PHÒNG THÔNG - TIN XÃ.

Vinh, Tuyết, Hiến bước vào phòng thông-tin xã.
Nhiều người đang đứng xem hình hoặc đọc báo.
Ba anh em cúi đầu chào mọi người.
Ủy-viên thông-tin vui-vẻ hỏi :

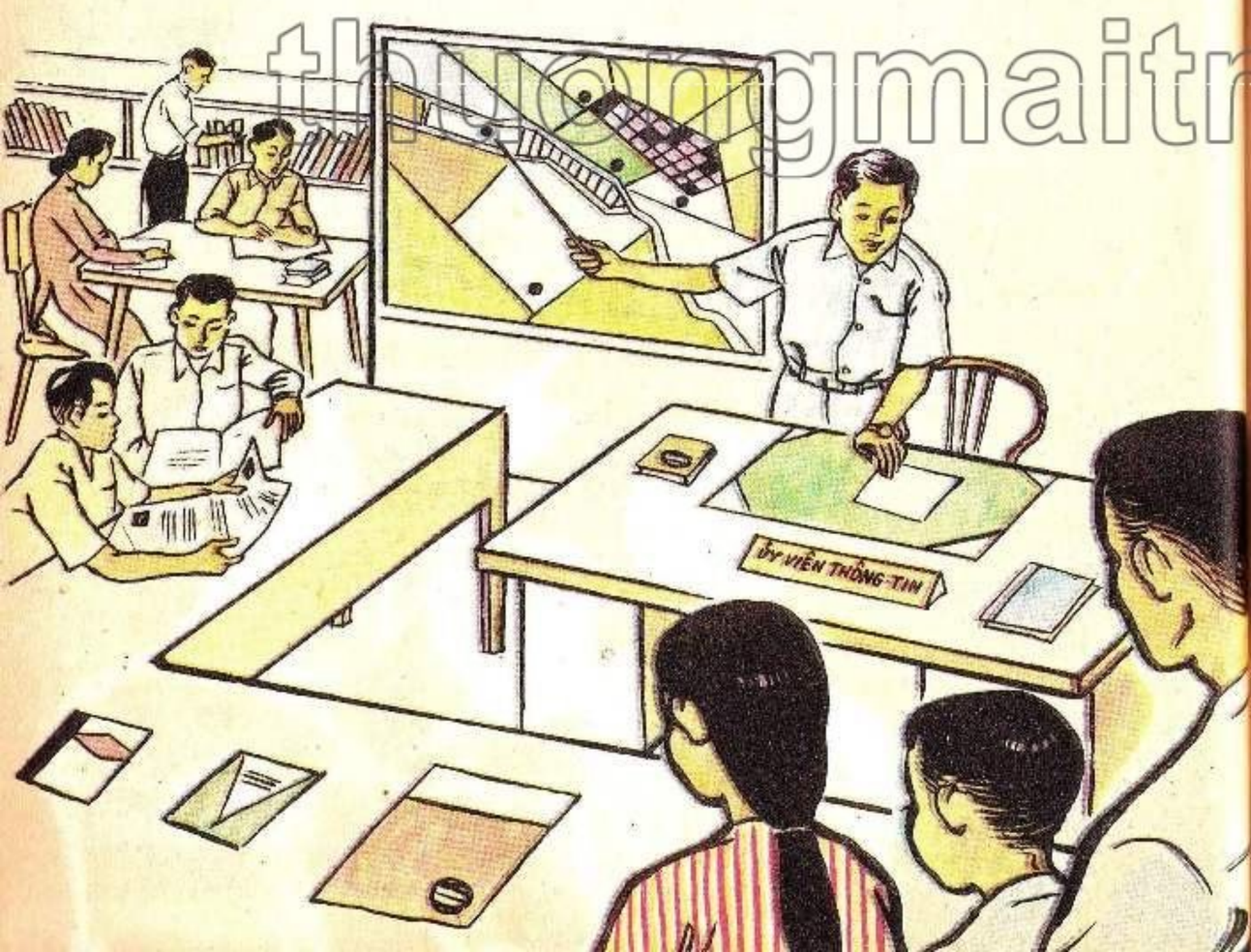

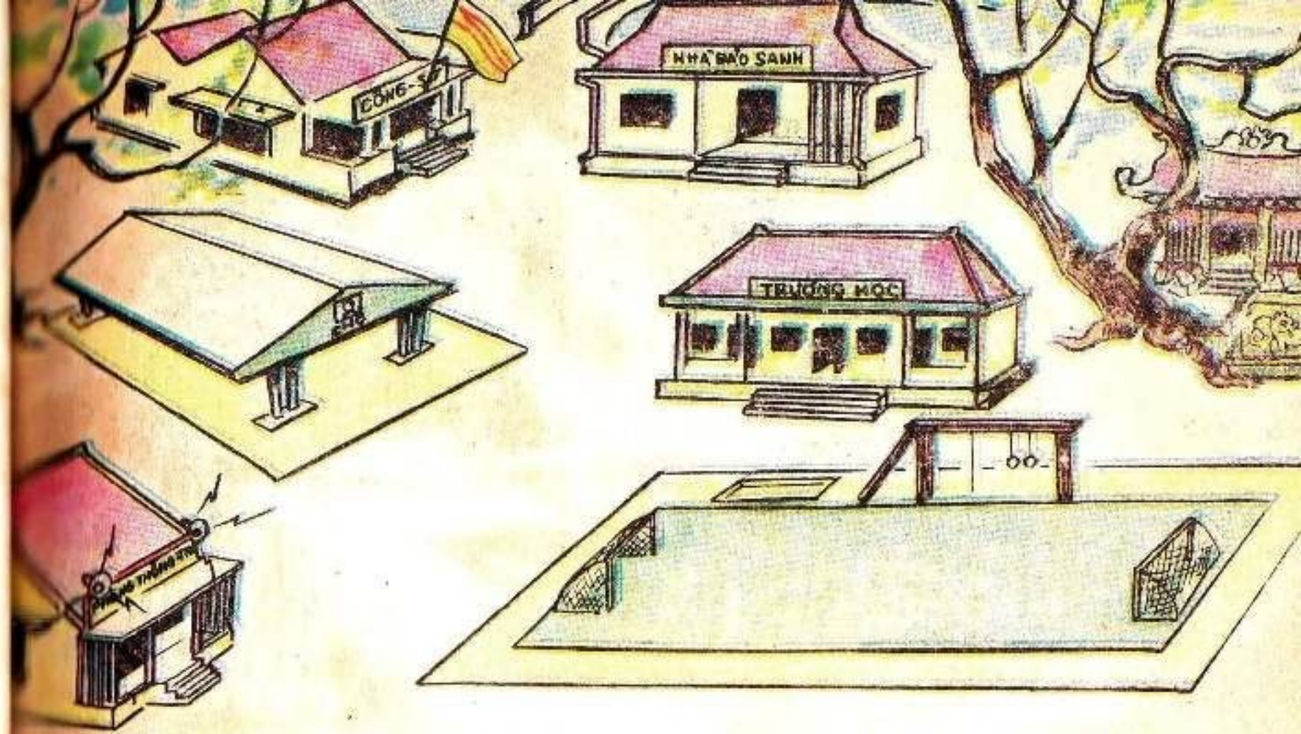

thuongmaitruongxua.vn

« Cháu Vinh đưa hai em dạo mát, phải không ? »

Vinh lễ-phép :

« Thưa, chúng cháu định viếng các công-sở trong xã.
Nhưng nhà cửa đường-sá đều được sửa-sang,
Cháu thấy hơi lạ. »

— « Có gì mà lạ ! Các cháu xem bản-đồ nầy :
Đây, chợ và trụ-sở xã mà các cháu đã biết.
Đây, phòng y-tế cất gần đình làng.
Phía sau phòng y-tế là nhà bảo-sanh.
Trường học dựng tại nền cũ, hiện có bốn lớp.
Cạnh trường là sân vận-động. »

Trong làng có chợ, trường học, trụ-sở xã, phòng y-tế, nhà bảo-sanh, phòng thông-tin, sân vận-động.

thuongmaitruongxua.vn

Chương III

BÀI 7 : BẢN-ĐỒ ĐÔ-THÀNH.

Từ cửa ngõ chạy vào nhà,
Tay cầm báo, tay xách bản-đồ, Hiền reo :
« Chị Tuyết ơi ! Báo xuất-bản số đầu năm rồi !
Có tặng không bản-đồ Đô-thành nữa ! »
Tuyết chạy ra : « Đâu ! Đâu ! Đưa chị coi »
Chà đẹp quá ! Tới tám màu lận »
Trong nhà bước ra, Vinh nhìn bản-đồ vui-vẻ :
« Đồ hai em, tại sao người ta vẽ tám màu ? »

Hiền giành trả lời :
« Để phân ranh tám quận, phải không anh Hai ? »
Tay vuốt đầu Hiền, Vinh vừa khen, vừa dẫn-giải :
« Phải, Đô-thành Sài-gòn hiện chia ra tám quận.
Quận-trưởng và Cảnh-sát-trưởng trông-nom mỗi quận.
Tất cả đều đặt dưới quyền ông Đô-trưởng.
Có Hội-đồng Đô-thành giúp ý-kiến. »

Đô-trưởng điều-khiển mọi việc hành-chánh trong Đô-thành.

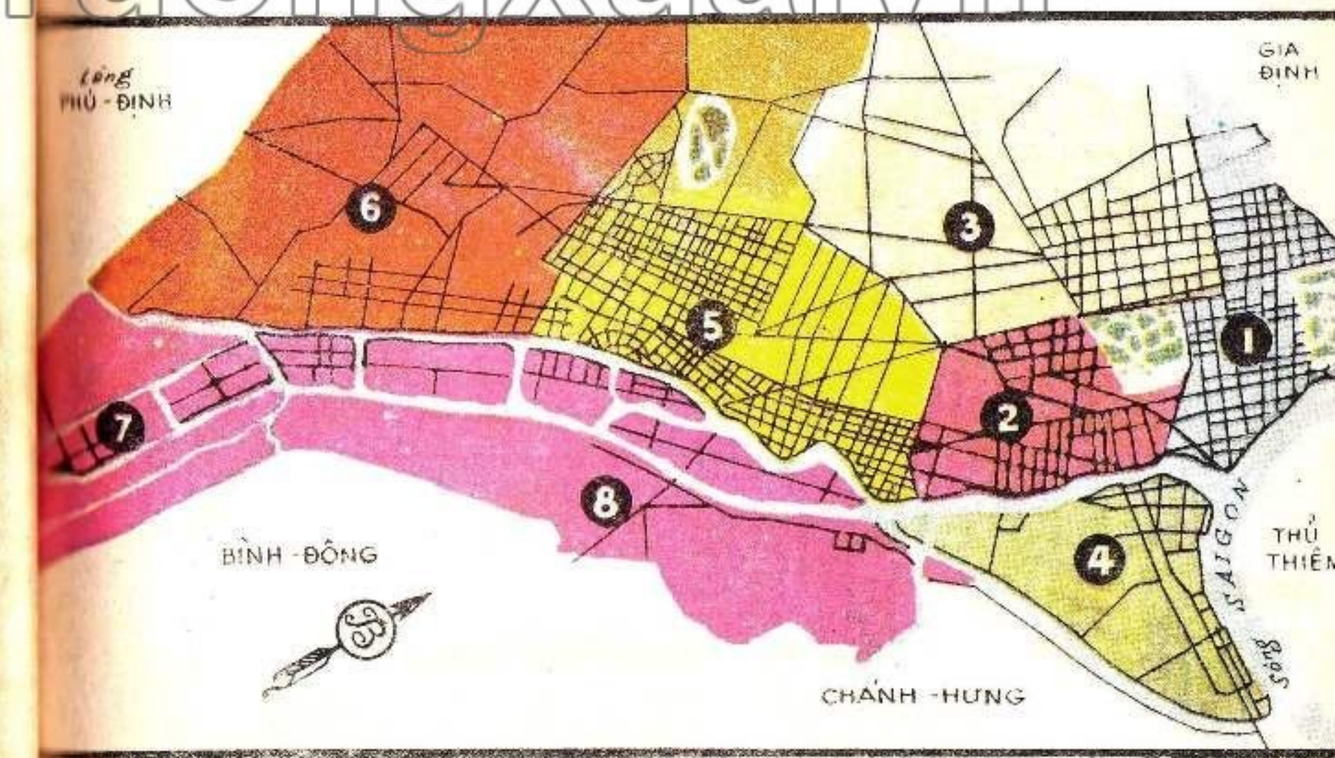

CHƯƠNG IV

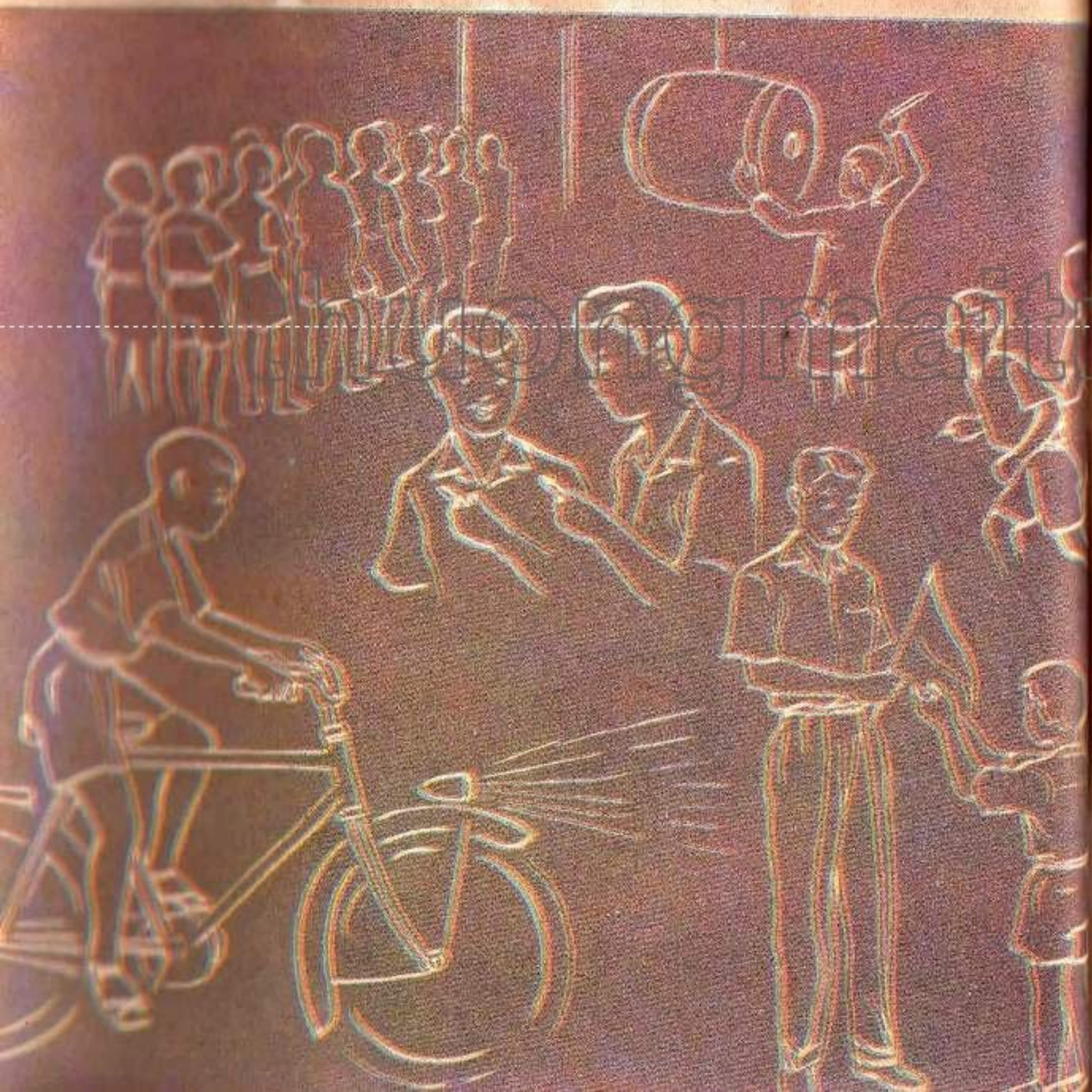

thuongxua.vn

BỔN-PHẬN NGƯỜI CÔNG-DÂN

Chương IV

BÀI 1 : TIẾNG TRỐNG VÀO HỌC.

Giờ chơi. Sân trường ồn-ào.
Học-sinh vui-vẻ nô-đùa.
Đội Lê-Lợi chơi « cỡi ngựa chuyền banh. »
Banh giao qua trả lại vùn-vụt.

thuongmaitruongxua.vn

Tươi ngồi chễm-chệ trên lưng Hiền.
Một đường banh xẹt qua, Tươi với (1) chụp hụt...
Tiếng cười rộ lên lẫn với những tiếng cằn-nhằn.
Tiếng trống bỗng vang lên.
Hiền giựm chạy về lớp sắp hàng.
Hà kêu giựt Hiền :
« Khoan anh ! Tới phiên mình cỡi,
Sao anh lại bỏ ? Uổng quá ! »
Hiền đáp :
« Trống vào học rồi, chúng ta không nên chần-chờ.
Ta nên trọng kỷ-luật nhà trường. »

Khi nghe tiếng trống vào học, em vội-vàng đến trước lớp, sắp hàng ngay-ngắn.

(1) với tay

Chương IV

BÀI 2 : ĐÈN XE ĐẠP.

Cơm tối xong,
Hiến định đến nhà Tươi mượn quyển sách công-dân.
Hiến vừa đẩy xe đạp ra khỏi ngõ,
Vinh gọi : « Đèn không cháy, để anh sửa lại. »
Hiến đáp : « Không sao đâu, anh !
Không ai phạt học trò đâu !

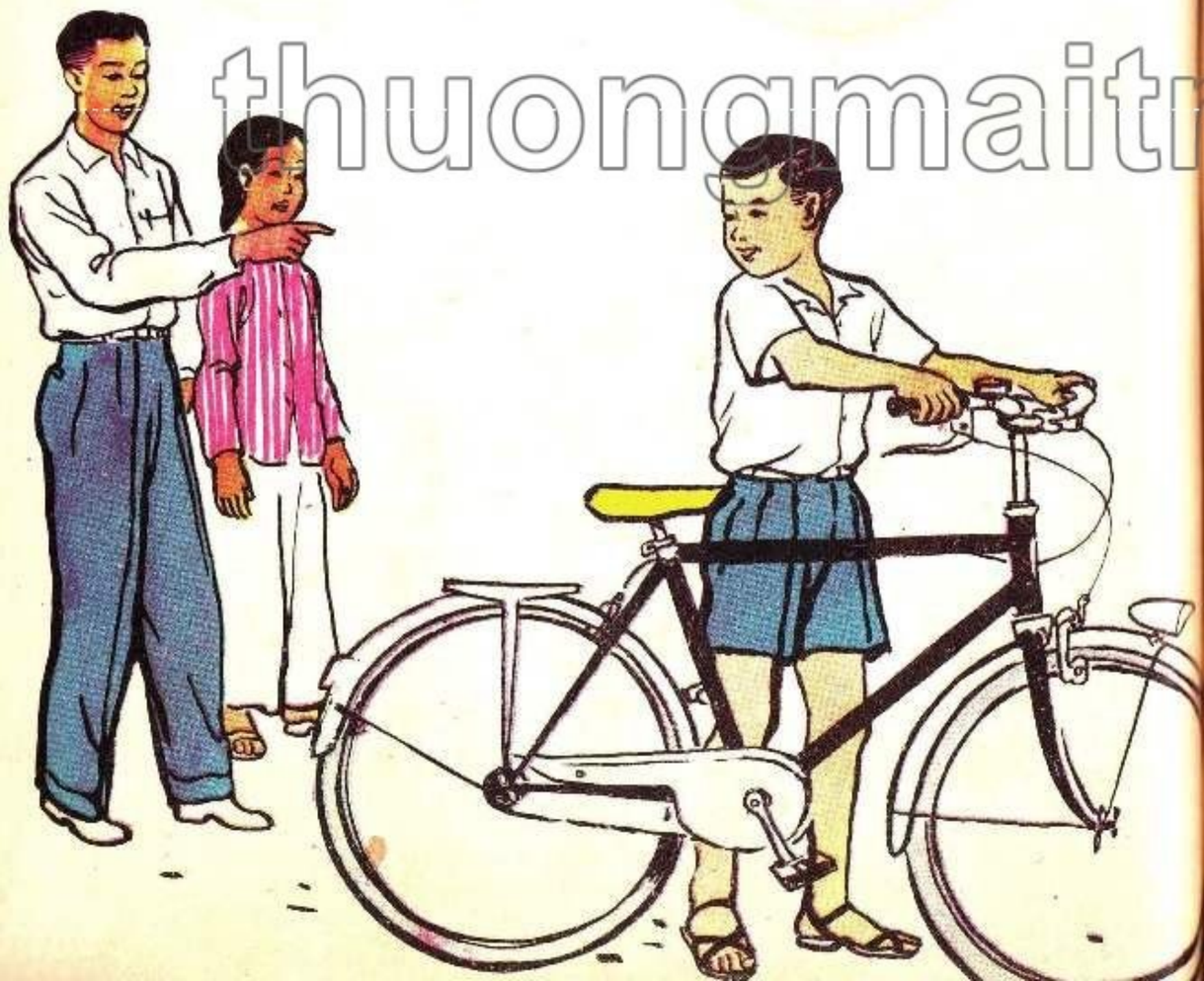

thuongmaitruongxua.vn

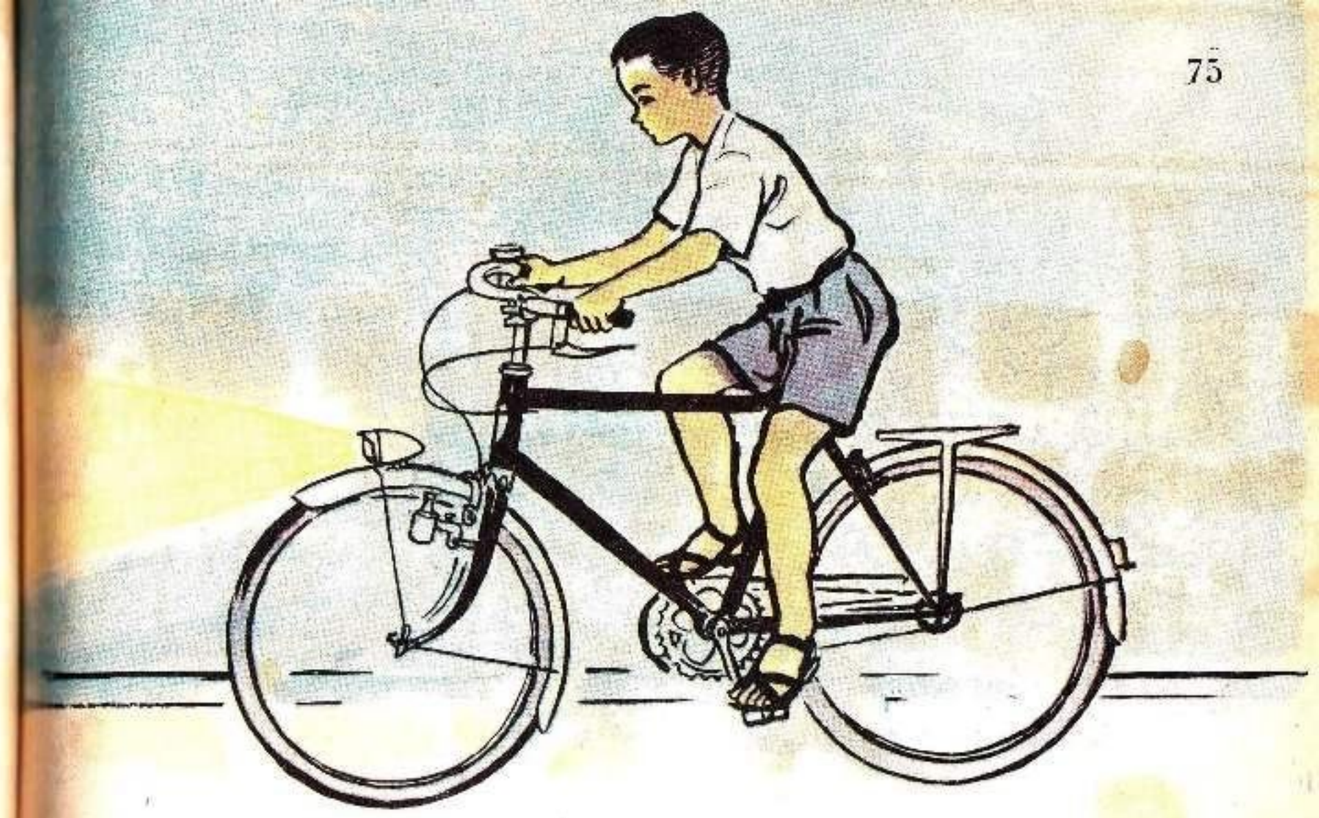

Em lại quen các cảnh-sát-viên trong vùng nầy. »
Vinh khuyên em : « Dầu sao, ta phải trọng pháp-luật.
Pháp-luật bảo-vệ tánh-mạng ta.
Đi xe đạp không đèn rất nguy-hiểm.
Xe khác không trông thấy ta, tai-nạn khó tránh. »
Tuyết tiếp : « Đi xe không đèn,
Có gì xảy ra, thì lỗi về phần ta. »
Hiến hiểu rõ bổn-phận phải tuân pháp-luật.
Hiến đẩy xe vào nhà, cậy anh sửa giùm đèn.
Xong, Hiến vui-vẻ lên xe đạp đến nhà bạn.

Em luôn luôn tôn-trọng pháp-luật.

Chương IV

BÀI 3 : HIỀN, ĐỘI-TRƯỞNG GƯƠNG-MẪU.

Chiều thứ bảy, thầy kiểm-điểm công việc mỗi đội.
Thầy hỏi : « Đội nào nhận công-tác vệ-sinh ? »
Tươi, đội-trưởng đội Nguyễn-Trãi đứng lên thưa :
« Tuần nầy, chúng con nhận trách-nhiệm về vệ-sinh,
Nhưng hôm qua chúng con đến lớp trễ.
Chúng con xin nhận lỗi ! »
Thầy gật đầu, mỉm cười, rồi hỏi tiếp :
« Đội nào lo trang-trí lớp trong tuần ? »
Liên-đội-phó lễ-phép :
« Thưa thầy, đội Lê-Lợi !
Đội Lê-Lợi làm cho lớp đẹp lên :
Lớp ta có thêm nhiều tranh-ảnh và châm-ngôn mới.
Thầy nhìn-nhận :
« Đội Lê-Lợi làm tròn bổn-phận.
Đội Lê-Lợi xứng-đáng lãnh cờ danh-dự.
Hiền khéo-léo dìu-dắt đội Lê-Lợi.
Hiền là một đội-trưởng gương-mẫu. »

Em vui lòng nhận trách-nhiệm và cố-gắng làm tròn bổn-phận.

thuongmaitruongxua.vn

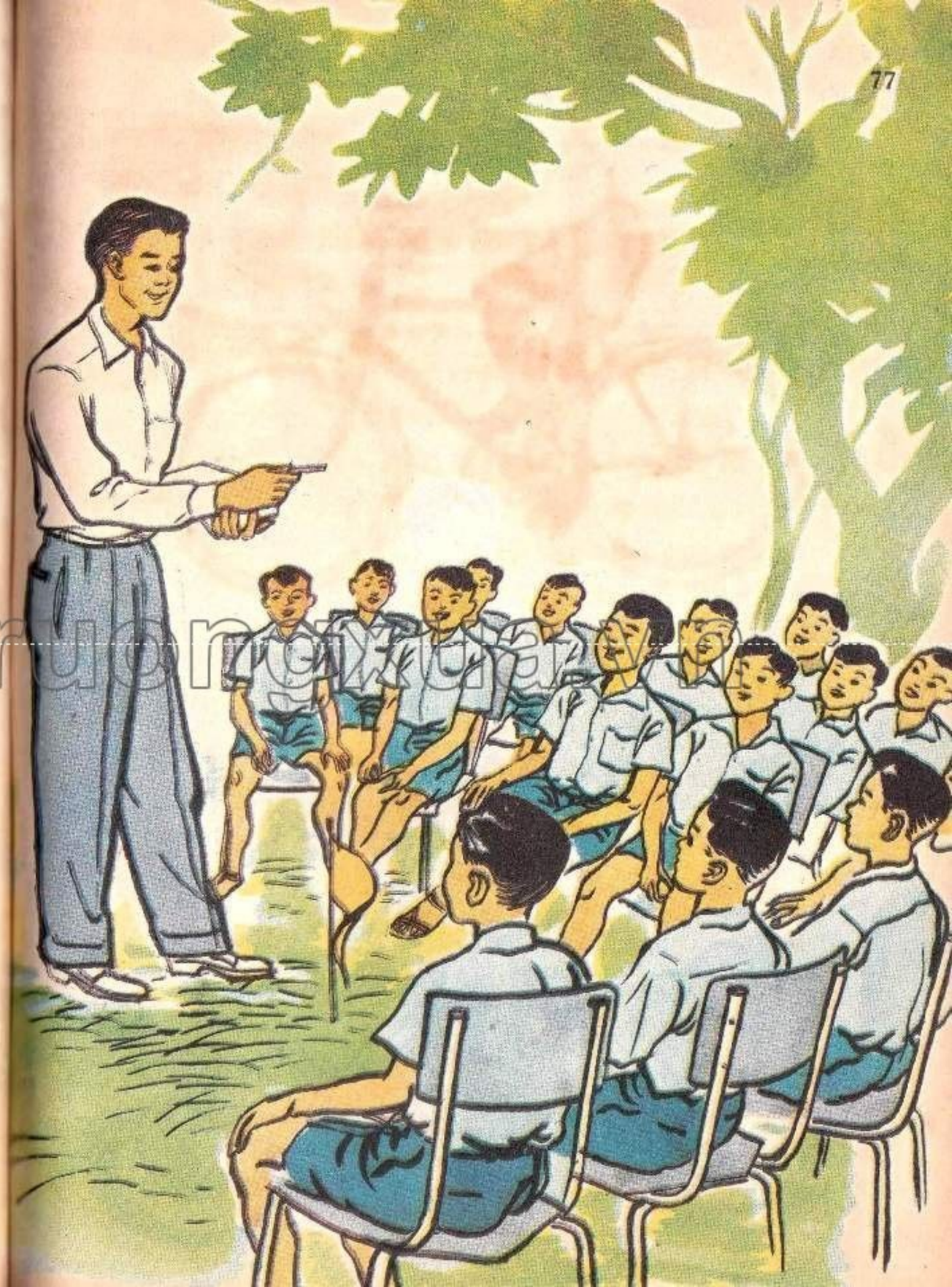

Chương IV

BÀI 4 : CHIẾC XE VẾT-BA.

Vinh đẩy xe vết-ba ra tới ngõ.
Hiền đang chơi gần đây, chạy đến vồn-vã :
« Anh hai đi đâu đó, anh hai ?»
Vinh đáp : « Anh đi đóng thuế xe vết-ba. »
« Úa, phải đóng thuế xe vết-ba nữa sao anh ?»

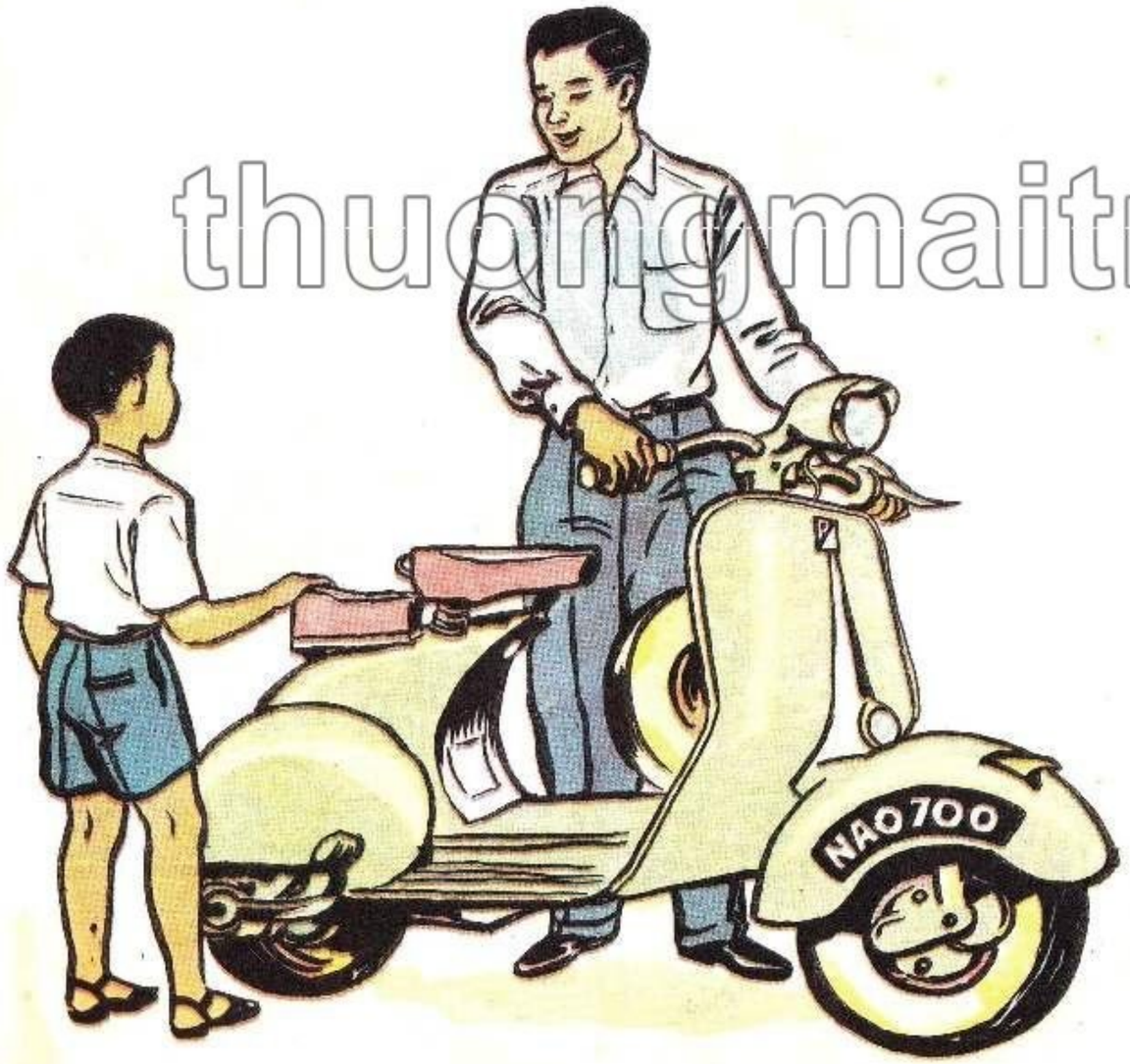

thuongmaitruongxua.vn

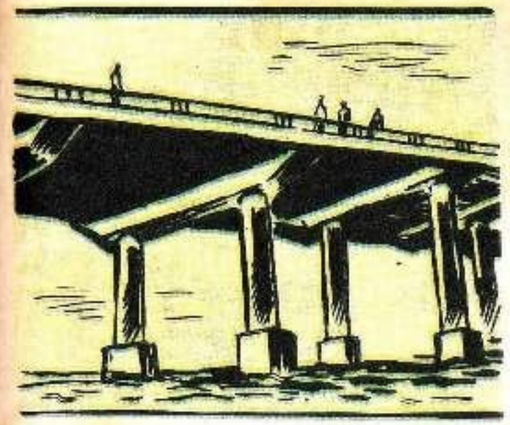

— « Có chớ, vết-ba thuộc loại chịu thuế.
Mình có xe nhưng cũng cần có đường để đi.
Mình đóng thuế, chánh-phủ mới có tiền đắp đường.
Chánh-phủ còn thâu các thứ thuế khác :
Như thuế chợ, thuế đất, thuế hàng-hóa. . .
Nhờ vậy, chánh-phủ cất trường học, nhà thương. . .
Đóng thuế là góp phần vào việc lợi-ích chung »
Hiền vội-vàng tiếp : « Chúng ta có bổn-phận phải đóng thuế. »
Vinh xoa đầu em khen : « Phải. Em thông-minh lắm. Em vào rửa mặt, thay quần áo rồi đi với anh. »

Đóng thuế là góp phần vào việc lợi-ích chung.

Chương IV

BÀI 7 : BẦY ÉN ĐÁNH QUẠ.

Vinh, Tuyết, Hiến đi chơi vùng Phú-Lâm,
Bỗng Hiến reo lên :
« Á ngộ, chị Tuyết ơi, quạ mà thua én ! »
Hiến vừa nói, vừa chỉ về phía trước :
Một bầy én đang đánh đuổi một con quạ.
Tuyết cũng lấy làm lạ, bàn với em :

thuongmaitruongxua.vn

« Có lẽ con quạ ấy bịnh, Hiến à ! »
Vinh bựt cười rồi giải-thích ngay :
« Không phải con quạ ấy bịnh đâu hai em.
Vào tháng bảy quạ và én hay đánh nhau.
Én biết sức yếu nên họp thành đoàn chống quạ.
Người ta nói : Quạ sói đầu vì phải đội cầu. (1)
Nhưng có lẽ quạ bị én mổ rụng lông.
Nhờ biết đoàn-kết, én thắng được quạ. »
Hiến góp ý : « Hèn chi thầy em thường bảo :
Đoàn-kết thì mạnh. »

Đoàn-kết thì mạnh.

(1) Đây là tích Chức-Nữ Ngưu-Lang. Tục truyền hằng năm đến ngày mùng 7 tháng 7, quạ đội cầu cho Ngưu-Lang Chức-Nữ gặp nhau

Chương IV

BÀI 8 : THẤY AI TÉ, NÊN AN-ỦI !

— « Ê tụi (1), làm gì đâm đầu vô đồng đá vậy ! »
Nghe tiếng la chê-nhạo, Tuyết, Hiền chạy ra xem :
Một đám trẻ vây quanh đồng đá.
Gần đây, một cậu bé nằm dài cạnh xe đạp.
Ngay lúc ấy, Vinh bước ra bảo :

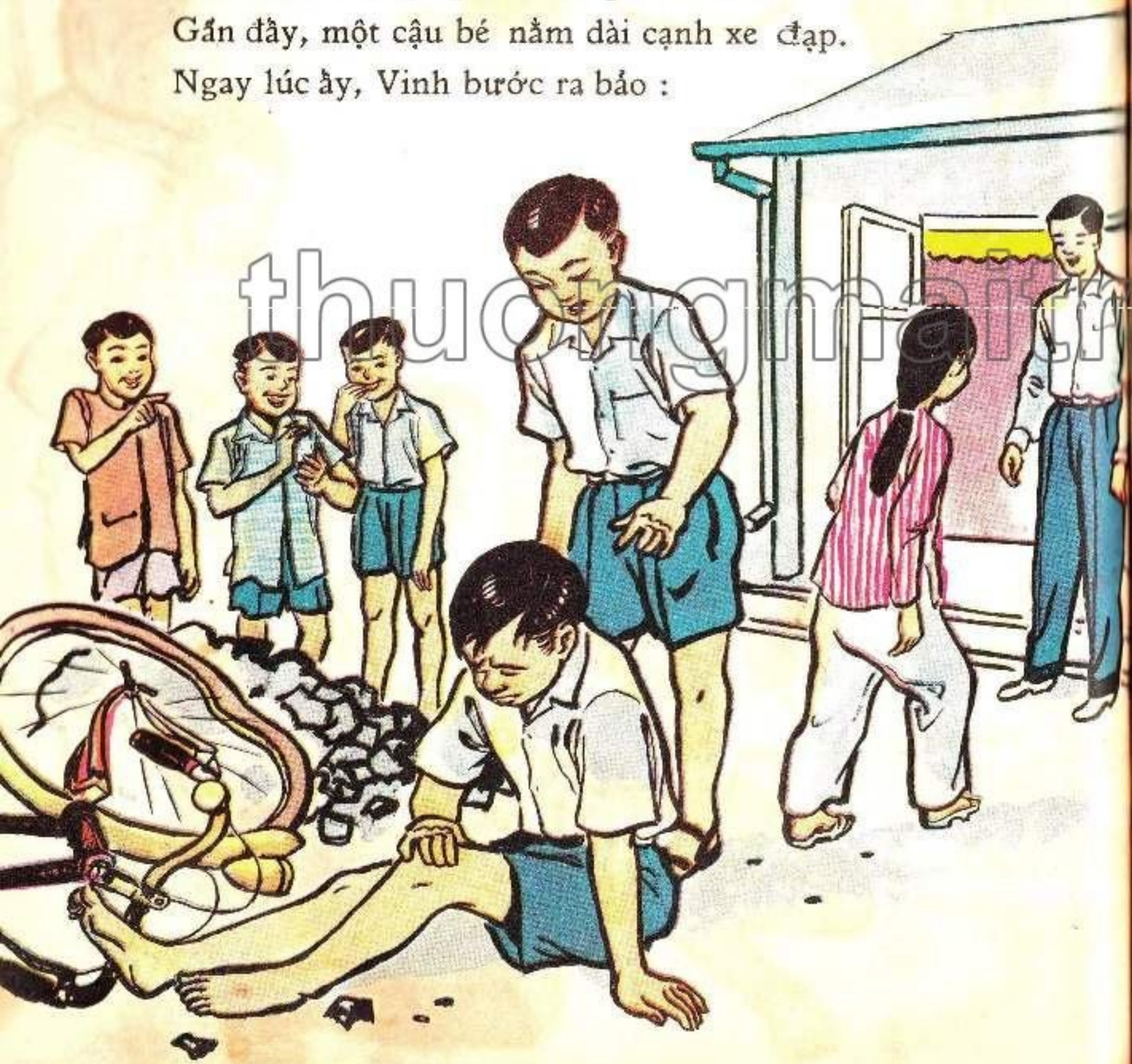

thuongmaitruongxua.vn

« Hiền, lại xem anh ấy có sao không em ! »
Cậu bé ôm chơn khóc sướt-mướt.
Đầu gối đập vào đá, rớm máu.
Tuyết lật-đật chạy vào nhà ôm hộp thuốc ra.
Vinh xức thuốc và băng vết thương xong cho cậu bé.
Vinh bảo em :
« Hiền, em lại phủi quần áo cho anh nầy đi !
Thấy ai té, đừng chê-nhạo, phải tỏ lời an-ủi.
Nếu người bị thương, phải gọi người lớn đến giúp. »

Thấy người té, em an-ủi.

Thấy người bị thương, em gọi người lớn đến giúp.

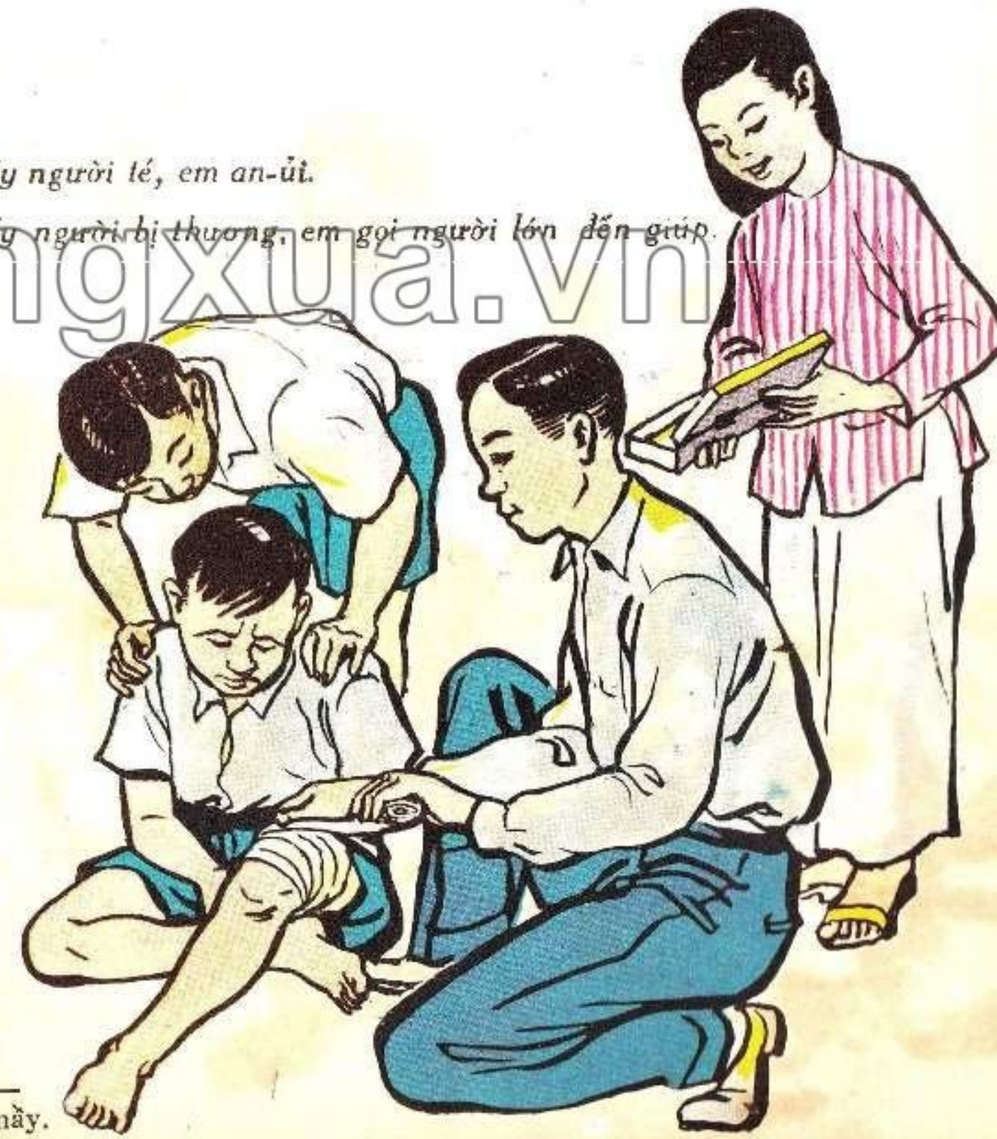

(1) bây, mầy.

Chương IV

BÀI : 10 HỌC ÔN

HỌC LÀM CÔNG-DÂN TỐT.

Việc hữu-ích cho toàn-thể các
Trọng phép nước, giữ -gìn Tổ-quốc,

em cố-gắng chung lo.
tranh-đấu chống xâm- lăng.

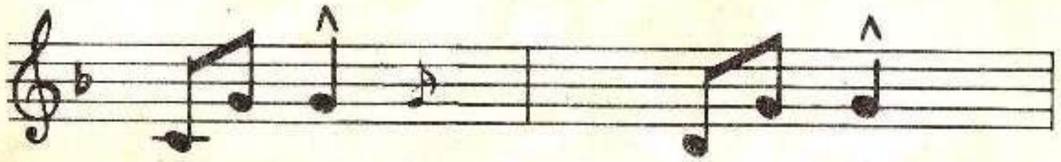

Đội em tuân kỷ- luật, thương-yêu
Phận công-dân bảo- vệ non sông,

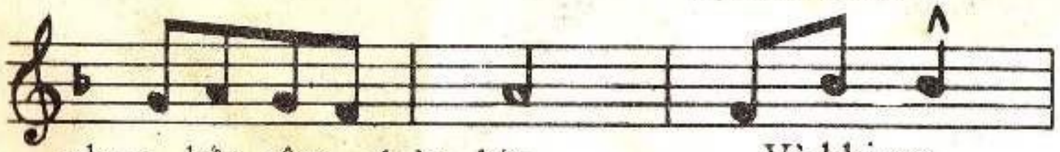

nhau, hết tâm đoàn- kết Và khi em
đem hết tâm đoàn-kết Và, luôn luôn,

thuongmaitruongxua.vn

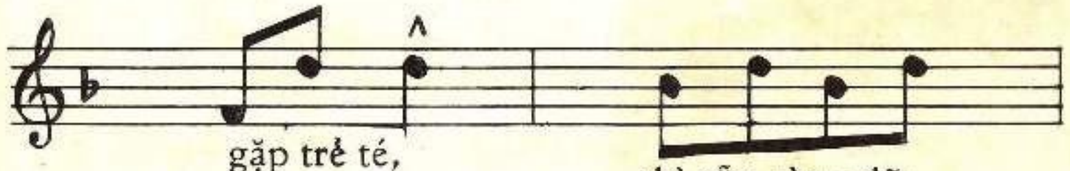

gặp trẻ té, thì sẵn-sàng đỡ-
vì đất nước, nguyện hết lòng giúp

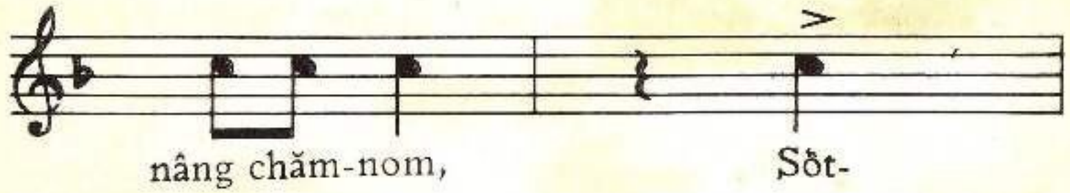

nâng chăm-nom, Sốt-
cho nhân-dân. Sáng-

sắng chăm- -lo mọi công-tác
suốt chăm- lo dựng xây nước

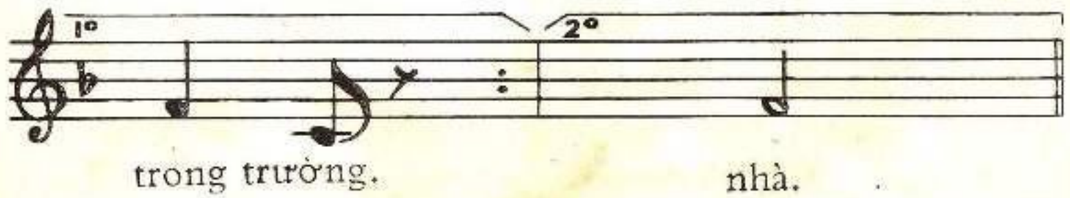

trong trường. nhà.

BẢNG-KÊ

SÁCH BÁO GIÁO-KHOA TIỂU-HỌC DO BỘ QUỐC-GIA GIÁO-DỤC XUẤT-BẢN

SÁCH ĐÃ IN :

— Quan-sát lớp Ba	Một nhóm giáo viên	10$
— Toán-pháp lớp Nhất . .	- nt -	14$
— Quốc-sử lớp Tư (in lần thứ 11).	Phạm-văn-Trọng Huỳnh-văn-Đồ	18$
— Địa-lý lớp Tư.	Trần-trọng-Phan Phạm-văn-Vệ Văn-công-Lầu Lưu-văn-Lê	14$
— Công-dân lớp Năm (C. N.)	Nguyễn-trí-Phùng Đặng-văn-Nghiệp Huỳnh-công-Tú Lê-văn-Lực Phạm-thành-Gia	14$
— Công-dân lớp Tư (C. N.)	- nt -	18$
— Công-dân lớp Ba (H. S.)	Văn-công-Lầu Huỳnh-công-Tú Phạm-văn-Vệ	12$

thuongmaitruongxua.vn

— Công-dân lớp Ba (C. N.)	Văn-công-Lầu Huỳnh-công-Tú Phạm-văn-Vệ	16$
— Vệ-sinh lớp Ba (H. S.)	Nguyễn-huy-Côn Nguyễn-văn.Hòa Lê-đình-Huyên Bùi-văn-Bảo	16$
— Vệ-sinh lớp Năm (C. N.)	- nt -	8$
— Vệ-sinh lớp Tư (H. S.) (1)	- nt -	15$
— Vệ-sinh lớp Tư (C. N.)	- nt -	12$
— Vệ-sinh lớp Ba (H. S.) in lần 11	- nt -	16$
— Vệ-sinh lớp Ba (C. N.)	- nt -	18$
— Trò chơi	Trần-văn-Thao	12$

thuongmaitruongxua.vn

SÁCH ĐANG IN

— Vệ - sinh lớp Nhì (H.S.) và (C.N.)
— Công-dân lớp Năm (H.S.)
— Công-dân lớp Tư (H.S.)

x*x

TẬP - SAN GIÁO - DỤC

— Tiểu-học Nguyệt-san : cả niên học 9 số in làm 2 tập :
(1962 — 1963) tập I : 15$
tập II : 16$

In lần thứ nhất
100.000 cuốn

In tại Nguyễn-trung-Thành
55, đường Phát-Diệm
SAIGON

huongmaitruongxua.vn

Giá bán bắt buộc :

12$